

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
Навчально-науковий інститут економіки
Кафедра економіки, обліку та оподаткування

ПОДАТКОВА СИСТЕМА

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеню «бакалавр»

галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування»

всіх форм навчання

ЧАСТИНА 1

Обговорено і
рекомендовано на
засіданні кафедри
економіки, обліку та
оподаткування
Протокол № 1
від 11 січня 2023 року

ЧЕРНІГІВ- 2023

Податкова система. Методичні вказівки до практичних занять для здобувачів вищої освіти освітнього ступеню «бакалавр» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування» всіх форм навчання. Частина 1. / Укладач: Акименко О.Ю. – Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2023. – 75 с.

Укладач: Акименко Олена Юріївна, доктор економічних наук, доцент, професор кафедри економіки, обліку та оподаткування Національного університету «Чернігівська політехніка»

Відповідальний за випуск: Дерій Жанна Володимирівна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки, обліку та оподаткування Національного університету «Чернігівська політехніка»

Рецензент: Дерій Жанна Володимирівна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки, обліку та оподаткування Національного університету «Чернігівська політехніка»

Зміст

Вступ.....	4
1 Зміст навчальної дисципліни	6
2 Структура навчальної дисципліни	12
3 Перелік тем і питань для самостійного опрацювання	14
4 Тематика практичних занять.....	22
5 Перелік питань, що охоплюють зміст робочої програми навчальної дисципліни «Податкова система» та виносяться на екзамен.....	67
6 Список рекомендованої літератури.....	70
Додаток	75

ВСТУП

В умовах сьогодення потреба перегляду політики фінансового забезпечення розвитку держави, зокрема в частині удосконалення механізму оподаткування є ключовою та нагальною проблемою. Безумовно, це вимагає удосконалення механізму оподаткування в контексті сучасних викликів та системних реформ в Україні, яким повинні передувати чітко визначені комплексні заходи щодо трансформації податкової системи, сформовані на засадах науково обґрунтованої податкової політики як складової частини бюджетної доктрини розвитку держави. Необхідність таких трансформацій зумовлена чинниками зміни засад бюджетно-податкового забезпечення розвитку держави в контексті вектору децентралізації та адміністративно-територіальної реформи, а також системними суб'єктивними й об'єктивними причинами неефективності, недосконалості діючої податкової системи в умовах сьогодення. В цьому контексті вивчення навчальної дисципліни «Податкова система» характеризується актуальністю, своєчасністю та важливістю для змістовного та глибокого засвоєння теоретичних та методичних основ формування вітчизняної податкової системи.

Навчальна дисципліна «Податкова система» є обов'язковою компонентою підготовки здобувачів вищої освіти (далі, ЗВО) освітнього ступеню «бакалавр» освітньої програми «Облік і оподаткування» галузь знань 07 «Управління та адміністрування».

Основними завданнями, що мають бути вирішені у процесі викладання навчальної дисципліни «Податкова система», є: засвоєння ЗВО теоретичних та організаційних основ податкової системи та податкової політики; ознайомлення з методикою розрахунків, порядком сплати прямих і непрямих податків юридичними та фізичними особами; вивчення альтернативних систем оподаткування; ознайомлення з діяльністю Державної податкової служби України тощо.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Податкова система» є особливості оподаткування фізичних і юридичних осіб в Україні, що частково відображають економічні відносини, які складаються у процесі взаємодії суб'єктів господарювання та держави.

Під час вивчення навчальної дисципліни «Податкова система» ЗВО мають набути або розширити загальні та спеціальні (фахові) компетентності, передбачені освітньою програмою, серед них: здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; використання математичного інструментарію для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування; застосування знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання; здатність до професійного самовдосконалення; здатність підтримувати належний рівень знань з обліку та оподаткування, постійно підвищувати свою професійну підготовку; розуміння складових нормативно-правового забезпечення обліку та оподаткування, його мінливості та спроможності відстежувати його зміни та самонавчатися (ЗК 1, СК 02, СК 04, СК 12).

Крім того ЗВО мають досягти або вдосконалити програмні результати навчання (ПР 01, ПР 03, ПР 05, ПР 07, ПР 24):

- знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем;
- визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності;
- володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств;
- знати механізми функціонування бюджетної і податкової систем України та враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах;
- знати методичний інструментарій обліку та оподаткування зовнішньоекономічної діяльності і контролю валютних операцій фінансово-кредитними установами, розуміти особливості організації податкового та митного менеджменту, володіти принципами і методами визначення митної вартості товарів.

У підсумку ЗВО повинні знати: базові терміни та визначення в податковій системі; економічну природу податків, їх склад та класифікацію; функції податків; принципи побудови податкової системи України; задачі та структуру податкових органів; порядок нарахування та сплати податків і обов'язкових зборів та платежів до бюджету та державних цільових фондів, що здійснюються, як фізичними, так і юридичними особами; принципи оподаткування зовнішньоекономічної діяльності; форми відповідальності платників податку за порушення податкового законодавства. ЗВО повинні уміти: чітко визначати базу оподаткування, розмір податків та строки їх сплати до бюджетів усіх рівнів; виконувати розрахунки, пов'язані з визначенням і нарахуванням податків; визначати штрафні санкції у випадку порушення податкового законодавства; аналізувати зміни податкового законодавства та визначати їх вплив на результати діяльності суб'єктів підприємницької діяльності; визначати розмір штрафних санкцій за порушення податкового законодавства; оскаржувати дії податкових органів.

Перелік тем для самостійного опрацювання відповідає робочій програмі вивчення навчальної дисципліни «Податкова система», складеній у відповідності з освітньою програмою «Облік і оподаткування» підготовки ЗВО за ступенем вищої освіти «бакалавр» галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

1 ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

ТЕМА 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОПОДАТКУВАННЯ

Еволюція податків. Концепції розвитку теорій податків. Сутність, види, визначення податків, їх характерні ознаки та функції. Податки та інші форми платежів до бюджету (плата, внески, відрахування, збори). Фіскальна та регулююча функції, механізм їх реалізації. Податки як основа фінансової бази держави. Основні напрями податкового регулювання. Співвідношення функцій у різних видів податків. Елементи податку: суб'єкт (платник) і носій, об'єкт оподаткування, джерело сплати, одиниця оподаткування, податкова ставка і квота. Методика побудови податкових ставок. Тверді й процентні ставки. Види процентних ставок: прогресивні та регресивні, їх комбінації. Класифікація податків, її ознаки. Види прямих та непрямих податків.

ТЕМА 2. ОСНОВИ ПОБУДОВИ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ

Поняття податкової системи: вимоги до неї. Основні принципи побудови податкової системи. Призначення податкової системи. Структурна побудова податкової системи, фактори, що визначають її структуру. Організаційне забезпечення функціонування податкової системи. Наукові концепції оподаткування. Рівнонапруженість в оподаткуванні всіх платників. Порівняльний аналіз податкової системи України та закордонних країн. Врахування досвіду функціонування податкових систем Грузії, Польщі, США, Великої Британії, Німеччини, Франції, Італії та інших держав.

ТЕМА 3. ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ

Сутність, мета та завдання податкової політики. Методологія формування податкової політики. Принципи податкової політики. Типи та методи податкової політики. Стратегічні орієнтири державної податкової політики. Податкова політика та економічне зростання. Регулятивний потенціал податкової політики. Оцінювання

ефективності податкової політики. Податкова політика в системі державного регулювання економіки в умовах цифровізації.

ТЕМА 4. ПОДАТКОВИЙ МЕХАНІЗМ

Генезис і еволюція податкового механізму. Історичний розвиток податкового механізму, методологічні аспекти дослідження. Виникнення поняття «податковий механізм». Історичні передумови виникнення податкового механізму. Етапи створення податкового механізму. Податковий механізм як один з важливих чинників економічного зростання країни. Поняття і функції податкового механізму. Характеристика елементів податкового механізму.

ТЕМА 5. ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА: СТРУКТУРА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ

Організація податкової роботи. Податкова служба держави: організаційна структура, функції, характеристика контролюючих органів, правовий аспект регламентування діяльності. Інструктивне забезпечення податкового процесу. Права й відповідальність працівників державної податкової служби. Платники податків: порядок реєстрації, облік, облікові документи. Облік надходження податків, облікові реєстри. Контроль за своєчасним надходженням податків. Методи контрольно-перевірочної роботи. Етапи податкового процесу та їх характеристика. Суб'єкти обчислення податків і проведення контрольної роботи. Способи утримання податків. Податкові перевірки, їх суть, види, особливості застосування. Відповідальність платників за своєчасність та правильність розрахунків з бюджетом, подання декларацій. Податкове адміністрування. Забезпечення надходження нарахованих сум податків до бюджету. Удосконалення податкової служби України з урахуванням досвіду зарубіжних країн.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК, ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ, ПОДАТОК З ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ, ЄДИНИЙ ПОДАТОК

ТЕМА 6. ОПОДАТКУВАННЯ ПОДАТКОМ НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ

Платники і ставки податку на прибуток. Порядок визначення прибутку, як об'єкта оподаткування: економічний зміст, кількісна визначеність. Платники податку. Об'єкт та база оподаткування. Ставки податку. Порядок обчислення податку на прибуток підприємств та його сплати. Податкові різниці. Особливості оподаткування окремих видів діяльності та операцій. Звільнення від оподаткування. Строки й порядок розрахунків з податку за фактичними даними на основі бухгалтерської звітності платників. Декларація з податку на прибуток: характеристика, порядок заповнення та подання.

ТЕМА 7. ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ПОДАТКОМ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

Платники податку. Вимоги щодо реєстрації осіб як платників податку. Визначення об'єкта оподаткування. Місце постачання товарів та послуг. Дата виникнення податкових зобов'язань. Порядок визначення бази оподаткування. Розміри ставок податку. Операції, що підлягають оподаткуванню за основною ставкою. Операції, що підлягають оподаткуванню за нульовою ставкою. Операції, що не є об'єктом оподаткування. Операції, звільнені від оподаткування. Податковий кредит. Порядок визначення суми податку, що підлягає сплаті (перерахуванню) до Державного бюджету України або відшкодуванню з Державного бюджету України (бюджетному відшкодуванню), строки проведення розрахунків. Електронне адміністрування податку на додану вартість.

ТЕМА 8. ПОДАТОК НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Оподаткування доходів фізичних осіб як форма індивідуального оподаткування. Оподаткування доходів фізичних осіб у системі оподаткування населення. Основи оподаткування доходів фізичних осіб. Характеристика платників податку. Характеристика об'єктів та бази оподаткування. Загальний оподатковуваний дохід. Податкова знижка для платника податку. Ставки податку на доходи фізичних осіб. Порядок нарахування, утримання, сплати та перерахування податку до бюджету. Податкові соціальні пільги: порядок їх надання фізичним особам. Оподаткування доходу від надання нерухомості в оренду (суборенду, емфітевзис), житловий найм (піднайм). Оподаткування інвестиційного прибутку; роялті; дивідендів; вигащів та призів; благодійної допомоги; бюджетного гранту. Оподаткування доходів, отриманих за договорами довгострокового страхування життя (у тому числі страхування довічних пенсій), недержавного пенсійного

забезпечення, пенсійних вкладів та за договорами довірчого управління. Оподаткування суми надміру витрачених коштів, отриманих платником податку на відрядження або під звіт, не повернутої у встановлений строк. Оподаткування доходів, отриманих нерезидентами. Оподаткування іноземних доходів. Порядок оподаткування операцій з продажу (обміну) об'єктів нерухомого майна. Оподаткування інших операцій. Порядок подання річної декларації про майновий стан і доходи (податкової декларації). Порядок обчислення податку за прогнозними розрахунками оподатковуваного доходу.

ТЕМА 9. ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Генезис спрощеної системи оподаткування в Україні. Спрощена система оподаткування, обліку та звітності: загальна характеристика. Визначальна риса спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності. Єдиний податок. Мета запровадження спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності. Суб'єкти господарювання як платники єдиного податку різних груп. Порядок переходу суб'єктів малого підприємництва на спрощену систему оподаткування, обліку та звітності. Дохід платника єдиного податку. Об'єкт оподаткування для платників єдиного податку. Порядок обчислення та сплати єдиного податку. База оподаткування єдиним податком, ставки оподаткування. Податкова звітність.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ОПОДАТКУВАННЯ ІНШИХ ОПЕРАЦІЙ

ТЕМА 10. ОПОДАТКУВАННЯ АКЦИЗНИМ ПОДАТКОМ

Акцизний податок як форма специфічних акцизів. Особливості акцизного оподаткування в Україні. Поняття акцизу. Суб'єкти, об'єкти акцизного податку. База оподаткування. Перелік підакцизних товарів, ставки податку. Методика обчислення сум акцизного податку, що підлягають сплаті до бюджету при ввезенні товарів на митну територію України. Специфіка оподаткування акцизним податком алкогольних напоїв та тютюнових виробів. Порядок і строки сплати податку. Особливості оподаткування деяких підакцизних товарів залежно від напрямку його використання. Специфіка утворення акцизних складів. Порядок заповнення акцизної накладної. Особливості маркування підакцизних товарів. Штрафні санкції за порушення нарахування і сплати акцизного податку.

ТЕМА 11. ПРИРОДНО-РЕСУРСНІ ПЛАТЕЖІ : ПОРЯДОК СПРАВЛЯННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ПОДАТКУ ТА РЕНТНОЇ ПЛАТИ

Суть екологічного податку. Об'єкт та база оподаткування. Платники екологічного податку, термін сплати. Ставки податку за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення. Ставки податку за утворення радіоактивних відходів. Ставки податку за тимчасове зберігання радіоактивних відходів їх виробниками понад установлений особливими умовами ліцензії строк. Порядок обчислення екологічного податку. Порядок подання податкової звітності та сплати податку. Екологічне оподаткування: європейський досвід та перспективи його застосування в українських реаліях. Поняття, об'єкти, суб'єкти, ставки рентної плати. Складові рентної плати. Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин: платники, об'єкт оподаткування, ставки рентної плати. Рентна плата за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин. Рентна плата за користування радіочастотним ресурсом України. Рентна плата за спеціальне використання води: платники, об'єкт оподаткування, ставки рентної плати за спеціальне використання поверхневих вод, за спеціальне використання підземних вод. Порядок подання декларації. Порядок та специфіка стягнення рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів. Подання декларації і строки сплати рентної плати. Відповідальність платників рентної плати та контроль за її справлянням. Відповідальність платників рентної плати та контроль за її справлянням.

ТЕМА 12. МИТНО-ТАРИФНЕ ТА НЕТАРИФНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Зовнішньоекономічна діяльність як базова складова експортно-імпоротної діяльності суб'єктів господарювання. Інструменти та методи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Принципи регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Мито як джерело доходів бюджету держави. Митна політика, загальна характеристика. Принципи митного регулювання. Особливість застосування Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності. Митний тариф України, особливості його застосування. Методологічні основи формування механізму регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Мито : класифікація, характеристика. Платники мита. Об'єкти оподаткування митом. Дата виникнення податкових зобов'язань із сплати мита (ввезення товарів на митну

територію України / вивезення товарів з митної території). База оподаткування митом. Ставки мита. Тарифні пільги. Звільнення від оподаткування митом (податкові пільги). Оподаткування митом товарів при переміщенні через митний кордон України залежно від обраного митного режиму. Справляння митних платежів. Напрями адаптації позитивного світового досвіду у сфері регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

ТЕМА 13. МАЙНОВЕ ОПОДАТКУВАННЯ

Склад місцевих податків та зборів, порядок їх справляння. Сутність майнового оподаткування, характеристика основних форм. Майнове оподаткування, його значення в сучасних умовах. Види майнового оподаткування. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Платники, об'єкт оподаткування, ставки податку, терміни сплати і порядок зарахування до бюджету. Порядок надання пільг. Зарубіжний досвід справляння даного податку. Оцінка нерухомості для цілей справляння податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Особливості формування механізму справляння податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Порядок справляння туристичного збору, зборів за місця для паркування транспортних зборів. Порядок стягнення місцевих зборів.

ТЕМА 14. ПОДАТКОВЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Податкове планування в системі управління підприємством: етапи та напрямки. Системи податкового планування: англосаксонська, романо - германська. Перспективне та поточне податкове планування. Принципи, методи та форми податкового планування. Організаційні аспекти податкового планування на підприємстві. Податковий план підприємства. Податкове планування податку на прибуток, податку на додану вартість, інших податків і зборів. Формування податкової складової облікової політики підприємства. Оцінка ефективності податкового планування. Тактика і стратегія податкового планування. Умови, що забезпечують альтернативність податкового планування. Відмінності між плануванням податкових платежів та податковою оптимізацією. Фактори, що сприяють виникненню податкових правопорушень, типові способи ухилення від сплати податків. Оцінка податкового навантаження. Міжнародна податкова конкуренція.

2 СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 2.1 – Розподіл навчального часу за темами і формами вивчення та контролю для денної форми навчання

Назви змістовних модулів і тем		Кількість годин для форми навчання: денна			
		Всього	У тому числі		
			Лек.	Пр.	С.р.
1	2	3	4	5	6
5 семестр					
Змістовний модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ					
1.	ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОПОДАТКУВАННЯ	9,3	0,8	0,5	8
2.	ОСНОВИ ПОБУДОВИ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ	9,3	0,8	0,5	8
3.	ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ	9,8	0,8	1	8
4.	ПОДАТКОВИЙ МЕХАНІЗМ	9,8	0,8	1	8
5.	ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА : СТРУКТУРА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ	9,8	0,8	1	8
Разом за змістовним модулем 1		48	4	4	40
Змістовний модуль 2. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК, ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ, ПОДАТОК З ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ, ЄДИНИЙ ПОДАТОК					
6.	ОПОДАТКУВАННЯ ПОДАТКОМ НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ	17	4	3	10
7.	ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ПОДАТКОМ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ	17	4	3	10
8.	ПОДАТОК НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ	14	2	2	10
9.	ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА	14	2	2	10
Разом за змістовним модулем 2		62	12	10	40
Змістовний модуль 3. ОПОДАТКУВАННЯ ІНШИХ ОПЕРАЦІЙ					
10.	ОПОДАТКУВАННЯ АКЦИЗНИМ ПОДАТКОМ	14	2	2	10
11.	ПРИРОДНО-РЕСУРСНІ ПЛАТЕЖІ : ПОРЯДОК СПРАВЛЯННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ПОДАТКУ ТА РЕНТНОЇ ПЛАТИ	14	2	2	10
12.	МИТНО-ТАРИФНЕ ТА НЕТАРИФНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	14	2	2	10
13.	МАЙНОВЕ ОПОДАТКУВАННЯ	14	2	2	10
14.	ПОДАТКОВЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ	14	2	2	10
Разом за змістовним модулем 3		70	10	10	50
Усього за дисципліну		180	26	24	130

Таблиця 2.2 – Розподіл навчального часу за темами і формами вивчення та контролю для заочної форми навчання

Назви змістовних модулів і тем		Кількість годин для форми навчання: заочна			
		Всього	У тому числі		
			Лек.	Пр.	С.р.
1	2	3	4	5	6
5 семестр					
Змістовний модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ					
1.	ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОПОДАТКУВАННЯ	12,25	0,25	-	12
2.	ОСНОВИ ПОБУДОВИ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ	11,5	0,25	0,25	11
3.	ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ	11,5	0,5	0,25	11
4.	ПОДАТКОВИЙ МЕХАНІЗМ	11,75	0,5	0,25	11
5.	ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА : СТРУКТУРА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ	11,75	0,5	0,25	11
Разом за змістовним модулем 1		59	2	1	56
Змістовний модуль 2. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК, ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ, ПОДАТОК З ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ, ЄДИНИЙ ПОДАТОК					
6.	ОПОДАТКУВАННЯ ПОДАТКОМ НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ	13	1	1	11
7.	ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ПОДАТКОМ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ	13	1	1	11
8.	ПОДАТОК НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ	13	1	1	11
9.	ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА	13	1	1	11
Разом за змістовним модулем 2		52	4	4	44
Змістовний модуль 3. ОПОДАТКУВАННЯ ІНШИХ ОПЕРАЦІЙ					
10.	ОПОДАТКУВАННЯ АКЦИЗНИМ ПОДАТКОМ	12,5	1	0,5	11
11.	ПРИРОДНО-РЕСУРСНІ ПЛАТЕЖІ : ПОРЯДОК СПРАВЛЯННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ПОДАТКУ ТА РЕНТНОЇ ПЛАТИ	12,5	1	0,5	11
12.	МИТНО-ТАРИФНЕ ТА НЕТАРИФНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	16	1	1	14
13.	МАЙНОВЕ ОПОДАТКУВАННЯ	13	0,5	0,5	12
14.	ПОДАТКОВЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ	15	0,5	0,5	14
Разом за змістовним модулем 3		69	4	3	62
Усього за дисципліну		180	10	8	162

Перелік тем і питань з навчальної дисципліни «Податкова система» для самостійного опрацювання, наведено в методичних вказівках: «Податкова система: методичні вказівки до самостійної роботи та виконання розрахункової роботи для здобувачів вищої освіти освітнього ступеню «бакалавр» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування» всіх

форм навчання / Укладач: Акименко О.Ю. – Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2022. – 39 с.»

3 ПЕРЕЛІК ТЕМ І ПИТАНЬ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

ТЕМА 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОПОДАТКУВАННЯ

- Дайте визначення податкової системи на абстрактно-теоретичному рівні; рівні безпосереднього сприйняття податкових відносин; в організаційно-управлінському та правовому аспектах.
- Назвіть об'єктивні і суб'єктивні чинники становлення та розвитку податкової системи, обґрунтуйте вплив кожного.
- Назвіть вимоги до побудови податкової системи.
- У чому полягає сутність вимоги системності в оподаткуванні, чи дотримується ця вимога в Україні.
- Що є визначальною базою під час побудови податкової системи. Як ця вимога дотримується в Україні?
- Назвіть принципи оподаткування та принципи побудови податкової системи. Чим вони відрізняються.
- Розкрийте зміст принципу рівнонапруженості під час побудови податкової системи.
- У чому полягає сутність принципу урівноваженості інтересів платника та держави в процесі побудови податкової системи?
- Трактуйте принцип цілеспрямованого використання податків при побудові податкової системи.
- Назвіть правові принципи побудови податкових систем демократичних держав. Чи мають вони економічний зміст?
- Охарактеризуйте основні положення змін внесених до податкового законодавства України за останні роки.
- Подвійне оподаткування: наукові погляди.

Ключові терміни: податок, суб'єкт податку; податкові пільги; акцизи; податкова система, податкова політика; одиниця оподаткування; загальнодержавні податки, місцеві податки та збори, відрахування та внески, прямі податки; об'єкт оподаткування; принципи оподаткування.

Перелік посилань [1-7, 19, 40, 42, 49-54]

ТЕМА 2. ОСНОВИ ПОБУДОВИ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ

- Податки як важелі регулювання економічних процесів.
- Податки як основа фінансової бази держави.
- Фіскальна та регулююча функції податків : оптимізація співвідношення.
- Сучасні податкові системи зарубіжних країн.
- Світова історія оподаткування.
- Розмежування податків між ланками бюджетної системи.
- Взаємозв'язок податкових ставок і податкових надходжень до бюджету.
- Проблеми становлення і функціонування податкової системи України.
- Податкова система України в контексті світового досвіду.
- Прямі та непрямі податки в Україні, проблеми їх співвідношення.
- Сутність та різновиди податкових пільг.
- Врахування досвіду функціонування податкової системи Італії, Грузії, США, Великої Британії, Німеччини, Франції та інших держав.

Ключові терміни: податкова система, податкова політика, податковий механізм, фінансова система, податкове законодавство, податкове прогнозування, податкове планування, податкове регулювання, податкові органи, Державна податкова служба, стягнення податків, платник податків.

Перелік посилань [1-8, 19, 30, 31, 32, 39, 41, 49-54]

ТЕМА 3. ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ

- Соціально-економічна компонента податкової політики.
- Наукова парадигма податкової політики.
- Податкова політика в контексті теорії інституціоналізму.
- Пошук податкової межі як результат компромісу між ефективністю й справедливістю.
- Регулятивний потенціал податкової політики.
- Корекція національної податкової політики під впливом глобалізаційних процесів.
- Міжнародна податкова конкуренція.
- Податкова політика України в контексті європейської інтеграції.
- Стратегія податкового реформування і трансформація податкової політики.
- Податкові трансформації в ЄС та податкова політика України в контексті євроінтеграції.

Ключові терміни: податкова політика, державне регулювання, ефективність, методи та інструменти податкової політики, економічний розвиток, дефляційна (рефляційна) податкова політика, стратегія, тактика, ефективність, потенціал, конкуренція.

Перелік посилань [1-7, 14-18, 32, 44-54]

ТЕМА 4. ПОДАТКОВИЙ МЕХАНІЗМ

- Податковий механізм формування доходів бюджету: концептуальні засади теорії та напрями модернізації.
- Механізм справляння податків платниками.
- Механізм контролю і забезпечення сплати податків.
- Використання податкових методів для зниження рівня тіньової економіки країни (виведення грошей з під оподаткування, переказ грошей у галузь з меншим рівнем оподаткування, відтермінування сплати податкових платежів – перенос на наступні періоди).
- Механізм оподаткування нерухомого майна як складова податкового механізму держави.
- Податковий механізм фінансового оздоровлення підприємств.
- Місце податкового механізму в системі державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності України.
- Сукупність принципів стимулювання, відповідальності і дисципліни, чіткого виконання прийнятих рішень, суворого контролю і санкцій, державно-адміністративної етики і культури як форма прояву податкового механізму.
- Податковий механізм як частина фінансового механізму розподілу доданої вартості, створеної в процесі виробництва.
- Формування особливостей податкового механізму, пов'язаних з територіальною приналежністю (регіональні і місцеві податки з властивими їм конкретними податковими ставками, складом податкових пільг та інших елементів оподаткування).

Ключові терміни: податковий механізм, система оподаткування, податкове регулювання, податкове планування, податковий контроль, реструктуризація податкової заборгованості, податкові канікули, податкова амністія, спеціальні податкові режими, спрощена система оподаткування, податкові важелі, бюджетний механізм.

Перелік посилань [1-7, 9, 18, 29, 34, 49-54]

ТЕМА 5. ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА: СТРУКТУРА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ

- Історія створення податкової служби України.
- Механізми координації та взаємодії підрозділів забезпечення економічної безпеки.
- Виникнення і розвиток теорії модернізації.
- Координаційна рада керівників органів податкових (фінансових) розслідувань держав (КРОПР) - учасниць Співдружності Незалежних Держав: склад, характеристика, функції.
- Кадрове забезпечення державної служби України.
- Концепція управління персоналом Державної податкової служби України.
- Шляхи реформування Державної податкової служби.
- Підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації державних службовців у відповідності до системного підходу.

Ключові терміни: адміністративні стягнення, антикорупційне законодавство, Державна податкова служба, етична поведінка, імідж, кадрове забезпечення, корпоративна культура, мотивація персоналу, податкова перевірка, повноваження, документальна перевірка, податкове законодавство.

Перелік посилань [1-7, 9, 18, 27, 31, 43, 49-54]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК, ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ, ПОДАТОК З ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ, ЄДИНИЙ ПОДАТОК

ТЕМА 6. ОПОДАТКУВАННЯ ПОДАТКОМ НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ

- Охарактеризувати податок на прибуток як найголовніший загальнодержавний податок в Україні.
- Загальна система оподаткування в Україні: характеристика.
- Залежність системи прямого оподаткування від результатів фінансово-господарської діяльності підприємства.
- Матеріальна сторона податку на прибуток: характеристика.
- Податок на прибуток підприємств як інструмент державного регулювання економічних процесів.
- Соціальна підтримка податку на прибуток.
- Методика обчислення податку на прибуток.
- Характеристика витрат подвійного призначення.
- Амортизація та її вплив на розмір податку на прибуток.
- Методи нарахування амортизації.

Ключові терміни: податок на прибуток, резидент, нерезидент, доходи, витрати, амортизація, методи, стягнення податків, звільнення від оподаткування, податок на доходи фізичних осіб, бухгалтерський облік, податкова знижка, податкова соціальна пільга, єдиний соціальний внесок, податкова декларація.

Перелік посилань [1-7, 14-18, 21-25, 28, 49-54]

Тема 7. ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ПОДАТКОМ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

- Податок на додану вартість як форма універсальних акцизів.
- Податок на додану вартість як ефективний інструмент акумулювання доходів бюджету.
- Соціальне розуміння податку на додану вартість.
- Переваги та недоліки оподаткування податком на додану вартість.
- Сутність податку на додану вартість у системі ціноутворення.
- Додана вартість як складова об'єкту оподаткування.
- Податок на додану вартість: економічна сутність та особливості законодавчого закріплення в сучасних умовах.
- Сутність і роль податку на додану вартість в економічній системі держави.
- Проблеми підвищення фіскальної ефективності податку на додану вартість.

Ключові терміни: система оподаткування, непрямі податки, податок на додану вартість, універсальний акциз, податкове зобов'язання, податковий кредит, бюджетне відшкодування податку на додану вартість, фіскальна ефективність, інструмент, доходи, бюджет.

Перелік посилань [1-7, 14-18, 21- 25, 28, 30, 38, 49-54]

ТЕМА 8. ПОДАТОК НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

- Історія виникнення податку на доходи фізичних осіб.
- Вимоги щодо реєстрації осіб як платників податку.
- Економічна сутність, принципи, функції податку на доходи фізичних осіб.
- Податок на доходи фізичних осіб : фіскальна та соціально-регулятивна роль.
- Концепції визначення доходу як об'єкта оподаткування податком на доходи фізичних осіб.
- Оцінка ефективності пільг з податку на доходи фізичних осіб в Україні.

- Оподаткування доходів громадян як складова фінансово-економічних відносин.
- Удосконалення інструментів оподаткування доходів фізичних осіб в Україні.
- Вплив ставки податку на доходи фізичних осіб та на доходи громадян України.
- Оцінка функціонування системи оподаткування доходів фізичних осіб в Україні та країнах ЄС.

Ключові терміни: податок на доходи фізичних осіб, нецільовий платіж, місцевий бюджет, видатки, податкова соціальна пільга, загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід; податкова знижка, ставки податку, ефективність, система оподаткування, інструменти.

Перелік посилань [1-7, 14-18, 21- 25, 28, 33, 49-54]

ТЕМА 9. ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

- Сутність та необхідність запровадження спрощеної системи оподаткування суб'єктів малого підприємництва.
- Механізм нарахування та сплати єдиного податку.
- Пояснити особливості переходу на спрощену систему оподаткування.
- Перехідні операції зі спрощеної системи оподаткування на загальну.
- Податкові преференції : введення спеціального режиму оподаткування єдиним податком за ставкою 2 %.
- Суб'єкти податкових відносин при сплаті єдиного податку, їх повноваження, права та обов'язки.

Ключові терміни: спеціальні податкові режими, податкові преференції, спрощена система оподаткування, єдиний податок, групи сплати єдиного податку, ставки єдиного податку, критерії віднесення до «єдинників», загальна система оподаткування, податкова звітність, податковий період, податкова декларація з податку на прибуток, резерв сумнівних боргів.

Перелік посилань [1-7, 14-18, 21- 25, 27, 49-54]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ОПОДАТКУВАННЯ ІНШИХ ОПЕРАЦІЙ

ТЕМА 10. ОПОДАТКУВАННЯ АКЦИЗНИМ ПОДАТКОМ

- Сутність та економічне значення акцизного податку.
- Платники акцизного податку, об'єкт та база оподаткування.
- Пільги в оподаткуванні акцизним податком.
- Механізм обчислення та сплати акцизного податку.
- Порядок маркування алкогольних та тютюнових виробів марками акцизного податку.
- Електронне адміністрування реалізації пального та спирту етилового.

Ключові терміни: специфічні акцизи, акцизний податок, оподаткування, платники, підакцизні товари, ставки податку, база оподаткування, пільги, механізм та методика обчислення, бюджет, акцизні склади, маркування, штрафні санкції, електронне адміністрування.

Перелік посилань [1-7, 14-18, 21- 25, 27, 49-54]

ТЕМА 11. ПРИРОДНО-РЕСУРСНІ ПЛАТЕЖІ : ПОРЯДОК СПРАВЛЯННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ПОДАТКУ ТА РЕНТНОЇ ПЛАТИ

- Платники, об'єкт та база оподаткування екологічним податком.
- Порядок обчислення, звітування та сплати екологічного податку.
- Економічний зміст та складові рентної плати в Україні.
- Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин.
- Рентна плата за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин.
- Рентна плата за користування радіочастотним ресурсом України.
- Рентна плата за спеціальне використання води.
- Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів.
- Рентна плата за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами аміаку територією України.

Ключові терміни: екологічний податок, платники податку, порядок обчислення, рентна плата, декларація, відповідальність, контроль, справляння, надра, корисні копалини, лісові ресурси, водні ресурси, нафта, нафтопродукти, транзитне транспортування.

Перелік посилань [1-7, 14-18, 21- 25, 27, 35, 36, 49-54]

ТЕМА 12. МИТНО-ТАРИФНЕ ТА НЕТАРИФНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- Визначення економічної категорії «мито».
- Які функції виконує мито?
- Види мита: характеристики.
- Хто є платником мита?
- Об'єкт та база оподаткування митом.
- Які ставки мита застосовуються в Україні?
- Які групи пільг в митному оподаткуванні можна виділити? Перелічіть окремі види таких пільг.
- Охарактеризуйте механізм обчислення мита.
- Інструменти та методи державного регулювання зовнішньо економічної діяльності.
- Митна політика, загальна характеристика.

Ключові терміни: зовнішньоекономічна діяльність, експортно-імпортна діяльність, інструменти, методи, принципи, мито, митні платежі, бюджет, митна політика, митне регулювання, митний тариф, тарифні пільги, механізм, об'єкти оподаткування, державне регулювання.

Перелік посилань [1-7, 14-18, 21- 25, 27, 37, 49-54]

ТЕМА 13. МАЙНОВЕ ОПОДАТКУВАННЯ

- Місцеві податки та збори: загальна характеристика.
- Сутність майнового оподаткування, характеристика.
- Майнове оподаткування, характеристика.
- Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.
- Особливості формування механізму справляння податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.
- Порядок справляння туристичного збору, зборів за місця для паркування транспортних зборів.
- Порядок стягнення місцевих зборів.

Ключові терміни: місцеві податки, місцеві збори, майнове оподаткування, механізм оподаткування, податок на нерухоме майно, механізм справляння, транспортний податок, туристичний збір.

Перелік посилань [1-7, 14-18, 21- 25, 27, 49-54]

ТЕМА 14. ПОДАТКОВЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

- Концепція податкового планування як система поглядів платників податків на максимальне використання можливостей чинного законодавства.
- Оптимізація податкових платежів шляхом зміни методів, інструментів та моделей податкового планування.
- Спеціальні методи податкового планування: методи, що базуються на податкових пільгах; методи, в основі яких лежить використання альтернативних податкових та інших рішень; методи, використання яких зумовлене прогалинами податкового законодавства.
- Інструменти податкового планування.
- Оцінювання економічної ефективності податкового планування.
- Розрахунок показника ефекту від реалізації податкового планування.

Ключові терміни: податкове планування, подвійне оподаткування, платники податків, податкові платежі, моделі, інструменти, ефективність, податкові пільги, альтернатива, податкова оптимізація, податкове навантаження, податкові ризики, ухилення від сплати податків.

Перелік посилань [1-7, 14-18, 21- 25, 27, 49-54]

4 ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОПОДАТКУВАННЯ

1.1 Питання для обговорення

- Дайте визначення економічній категорії «податкова система» на (1) абстрактно-теоретичному рівні; (2) рівні безпосереднього сприйняття податкових відносин; (3) в організаційно-управлінському та правовому аспектах.
- Назвіть об'єктивні і суб'єктивні чинники становлення та розвитку податкової системи, обґрунтуйте вплив кожного.
- Назвіть вимоги до побудови податкової системи.
- У чому полягає сутність вимоги системності в оподаткуванні, чи дотримується ця вимога в Україні.
- Що є визначальною базою під час побудови податкової системи. Як ця вимога дотримується в Україні?
- Назвіть принципи оподаткування та принципи побудови податкової системи. Чим вони відрізняються?

- Розкрийте зміст принципу рівнонапруженості під час побудови податкової системи.
- У чому полягає сутність принципу урівноваженості інтересів платника та держави в процесі побудови податкової системи?
- Трактуйте принцип цілеспрямованого використання податків при побудові податкової системи.
- Назвіть правові принципи побудови податкових систем демократичних держав. Чи мають вони економічний зміст?
- Охарактеризуйте основні положення змін внесених до податкового законодавства України за останні роки.
- Подвійне оподаткування: наукові погляди.

1.2 Питання для самостійного опрацювання та самоперевірки

- Еволюція податків.
- Концепції розвитку теорій податків.
- Сутність і види податків.
- Визначення податків, їх характерні ознаки. Функції податків.
- Основні напрями податкового регулювання.
- Співвідношення функцій у різних видах податків.
- Елементи податку: суб'єкт (платник) і носій, об'єкт оподаткування, джерело сплати, одиниця оподаткування, податкова ставка і квота.
- Класифікація податків, її ознаки.
- Види прямих податків. Види непрямих податків: акцизи, фіскальні монополії, мито.
- Поняття податкової системи : вимоги до неї.
- Основні принципи побудови податкової системи. Структурна побудова податкової системи.
- Рівнонапруженість в оподаткуванні всіх платників.

1.3. Теми для презентаційних виступів

- Податки та інші форми платежів до бюджету: плата, внески, відрахування, збори.
- Фіскальна функція, механізм її реалізації.
- Податки як основа фінансової бази держави. Регулююча функція.
- Методи побудови податкових ставок. Тверді й процентні ставки. Види процентних ставок: прогресивні та регресивні, їх комбінації.
- Призначення податкової системи.
- Організаційне забезпечення функціонування податкової системи.
- Фактори, що визначають структуру податкової системи.
- Наукові концепції оподаткування.
- Порівняльний аналіз податкової системи України та закордонних країн.

➤ Правові принципи побудови податкових систем, що застосовуються в демократичних державах.

1.4. Практичні завдання

Завдання 1. Надати письмову відповідь на питання.

1. Визначення податкової системи на:

- абстрактно-теоретичному рівні;
- рівні безпосереднього сприйняття податкових відносин;
- в організаційно-управлінському аспекті;
- у правовому аспекті.

2. Сформулюйте умови набуття оподаткуванням системності.

3. Назвіть об'єктивні та суб'єктивні чинники становлення та розвитку податкової системи. Обґрунтуйте вплив кожного з них.

4. Назвіть вимоги до побудови податкової системи.

5. Що є визначальною базою під час побудови податкової системи. Як ця вимога дотримується в Україні.

Завдання 2. Підготувати есе на одну із запропонованих тем.

1. Відмінності у принципах оподаткування та принципах побудови податкової системи.

2. Адаптивність принципу рівнонапруженості під сучасні вимоги побудови податкової системи.

3. Сутність принципу урівноваженості інтересів платника та держави в процесі побудови податкової системи.

4. Принцип цілеспрямованого використання податків як фінансовий регулятор під час побудови податкової системи.

5. Зміни до податкового законодавства України за останні два роки: характеристика, доцільність.

Завдання 3. Розробити кросворд за темою «Теоретичні аспекти оподаткування» (від 10 позицій по горизонталі, 10 по вертикалі).

Завдання 4. Кожному з наведених нижче термінів, позначених цифрами, знайти відповідне визначення (табл.1.1).

Таблиця 1.1 - Термінологія до теми «Теоретичні аспекти оподаткування»

№	Термін	Визначення терміну (поняття)
1	2	3
1	Суб'єкт податку	Один із принципів оподаткування, який передбачає незмінність податків, зборів, їх ставок, а також податкових пільг протягом бюджетного року;

Продовження таблиці 1.1

1	2	3
2	Податкові пільги	Формальний платник податків, фізична та юридична особа, а також група осіб без статусу юридичної особи, на яку згідно з законодавством покладений обов'язок платити податки й інші обов'язкові платежі;
4	Податкова політика	Податки на високорентабельні та монопольні товари;
5	Одиниця оподаткування	Різноманітні види доходів, товари і послуги, а також різні форми накопичуваного багатства, визначені законодавчими актами;
6	Відрахування і внески	Податки, які передбачають цільове призначення платежів;
7	Прямі податки	Елемент, виражений в грошових або натуральних формах і має переважно розрахунковий характер;
8	Об'єкт оподаткування	Одна із податкових пільг, яка передбачає відстрочку щодо стягнення податку;
9	Стабільність	Податки, які характеризуються тим, що вони встановлюються, безпосередньо, на дохід чи майно платника податків;
10	Інструмент податкової політики	Це знаряддя (засоби), за допомогою яких спрацьовують методи оподаткування і досягаються певні цілі стратегії і тактики податкової політики

Завдання 5. Провести дослідження у відмінностях концепцій теорій оподаткування. В якості визначених критеріїв обрати еволюційне уявлення про природу податку, його функціональне призначення та етапи розвитку держави. Результати дослідження навести в табл. 1.2.

Таблиця 1.2. Характеристики загальних теорій оподаткування

Назва теорії	Період	Основоположники	Сутність теорії
1	2	3	4
Теорія обміну			
Атомістична теорія			
Теорія насолоди			
Теорія податку як страхової премії			
Класична теорія			
Кейнсіанська теорія			

Продовження таблиці 1.2

1	2	3	4
Монетаристська теорія			
Теорія економіки пропозиції			
Теорія співвідношення прямого і посереднього оподаткування			
Теорія єдиного податку			
Теорія пропорційного і прогресивного оподаткування			
Теорія перекладання податків			

1.5. Тестові завдання

1. Головною передумовою виникнення податків є:

- а) зростання обсягів виробництва;
- б) зміна економічних відносин;
- в) зміна форми власності;
- г) перехід від натурального господарства до грошового; д) зародження і формування інституту держави.

2. Вперше розкрив поняття «податок»:

- а) А. Лаффер;
- б) А. Сміт;
- в) А. Пігу;
- г) Е. Сагс.

3. Соціально-економічний характер податку проявляється в:

- а) існуванні податку тільки як фіскального інструменту формування доходної частини бюджету;
- б) існуванні податку тільки як інструменту регулювання вартісних пропорцій розподілу валового внутрішнього продукту (ВВП);
- в) існуванні податку тільки як інструменту формування витратної частини бюджету;

г) одночасному існуванні податку як фіскального інструменту формування доходної частини бюджету і як інструменту регулювання вартісних пропорцій розподілу валового внутрішнього продукту.

4. Які з перелічених ознак не є характерними для податків?

- а) не мають чіткого цільового призначення;
- б) однобічний рух фінансових ресурсів;
- в) призначені для фінансування визначених дій;
- г) всі перелічені ознаки не є характерними.

5. Податок як фінансову економічну категорію характеризують такі ознаки:

- а) має чітке цільове призначення;
- б) має односторонній характер встановлення;
- в) сплата породжує зустрічне зобов'язання держави вчиняти будь-які дії на користь конкретного платника;
- г) всі перелічені ознаки є характерними для податку.

6. Якому виду платежів притаманні ознаки цільового призначення?

- а) податкам;
- б) податковим платам;
- в) відрахуванням і внескам;
- г) власний варіант відповіді.

7. Що з переліченого є характерною ознакою податку?

- а) не має цільового призначення;
- б) законність, як право на встановлення і введення податків має тільки держава;
- в) імперативність (обов'язковість) – відповідність категоричним розпорядженням, що містяться у нормах податкового права, незалежно від розсуду суб'єкта оподаткування; ;
- г) всі наведені ознаки.

8. Яка з перелічених ознак не є характерною для податків?

- а) формує основну частину надходжень (доходів) у бюджет;
- б) наявність еквівалентного обміну між платником та державою;
- в) не вносяться до бюджету;
- г) мають односторонній характер встановлення.

9. Що з нижче переліченого є характерною ознакою податків:

- а) еквівалентність відносин;
- б) певною мірою мають добровільний характер;
- в) відсутність цільового спрямування;

г) така ознака не наведена.

10. Оберіть вірне визначення обов'язковому платежу податкового характеру – збору:

- а) обов'язкові платежі з юридичних та фізичних осіб, яким притаманні ознаки цільового призначення;
- б) обов'язкові платежі, які мають односторонній характер встановлення;
- в) обов'язкові платежі, які справляються з платників за умови конкретного еквівалентного обміну між ними та державою;
- г) обов'язкові платежі, які мають разовий фіскальний характер і їх сплата пов'язана із компенсацією певних витрат організації діяльності.

11. Оберіть правильне визначення обов'язковому платежу податкового характеру – відрахуванням та внескам:

- а) обов'язкові платежі з юридичних і фізичних осіб, яким притаманні ознаки цільового призначення;
- б) обов'язкові платежі, які мають односторонній характер встановлення;
- в) обов'язкові платежі, які справляються з платників за умови конкретного еквівалентного обміну між ними та державою;
- г) обов'язкові платежі, які мають разовий фіскальний характер і їх сплата пов'язана із компенсацією певних витрат організації діяльності.

12. Оберіть правильне визначення обов'язковому платежу податкового характеру – платі:

- а) обов'язкові платежі з юридичних і фізичних осіб, яким притаманні ознаки цільового призначення;
- б) обов'язкові платежі, які стягуються з платників податків за умови конкретного еквівалентного обміну між ними та іншими підприємствами;
- в) обов'язкові платежі, які справляються з платників за умови конкретного еквівалентного обміну між ними та державою;
- г) обов'язкові платежі, які мають разовий фіскальний характер і їх сплата пов'язана із компенсацією певних витрат організації діяльності.

13. Реалізація якої з перелічених функцій податків пов'язана із забезпеченням доходів бюджету для задоволення суспільних потреб?

- а) контрольна;
- б) соціальна;
- в) регулююча;
- г) фіскальна.

14. Яка з перелічених функцій податків, яка пов'язана з реалізацією в процесі оподаткування, визначає раціональний, збалансований характер податкової системи, її відповідність поставленим цілям?

- а) контрольна;
- б) соціальна;
- в) регулююча;
- г) фіскальна.

15. Яка з перелічених функцій (підфункцій) податків реалізується через систему пільг:

- а) контрольна;
- б) фіскальна;
- в) стимулююча;
- г) регулююча.

16. Яка функція полягає в мобілізації коштів у розпорядження держави та формуванні централізованих фінансових ресурсів для забезпечення виконання функцій держави. Вона реалізується через розподіл частини валового національного продукту.

- а) стимулююча;
- б) розподільча;
- в) фіскальна;
- г) контрольна.

17. До якої категорії (податки, збори (наприклад, - ЄСВ), платежі) відноситься наведене визначення «...консолідований страховий внесок, збір якого здійснюється в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування з метою забезпечення захисту прав застрахованих осіб та членів їх сімей на отримання страхових виплат за видами загальнообов'язкового державного соціального страхування»?

- а) податок;
- б) внесок;
- в) збір;
- г) платіж.

18. До якої категорії (податки, збори, платежі) відноситься плата, яка стягується з юридичних і фізичних осіб державними органами за право участі, користування будь-чим або за право здійснення тієї або іншої діяльності (наприклад, збір за спеціальне використання води)?

- а) податок;
- б) внесок;
- в) збір;
- г) платіж.

19. Як поділяються податки за способом перекладання?

- а) прямі і непрямі;

- б) загальнодержавні і місцеві;
- в) податки з юридичних і фізичних осіб;
- г) власний варіант відповіді.

20. Як поділяються податки за способом стягнення?

- а) прямі і непрямі;
- б) загальнодержавні і місцеві;
- в) податки з юридичних і фізичних осіб;
- г) окладні, розкладні.

21. Як поділяються податки за видом ставки:

- а) прямі та непрямі;
- б) розкладні та окладні;
- в) загальнодержавні та місцеві; г) прогресивні, регресивні, пропорційні, тверді.

22. Місцеві податки та збори, це:

- а) обов'язкові платежі, які встановлюють місцеві органи влади і діють вони тільки на території даного регіону (єдиний податок, податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки);
- б) не залежать від масштабів об'єкта оподаткування; б) прямо не залежать від доходу платника;
- в) встановлюються в цінах товарів та послуг;
- г) встановлюються безпосередньо щодо платника.

23. Загальнодержавні податки і збори, це:

- а) обов'язкові платежі, які встановлюють місцеві органи влади і діють вони тільки на території даного регіону (єдиний податок, податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки);
- б) не залежать від масштабів об'єкта оподаткування; б) прямо не залежать від доходу платника;
- в) встановлюються в цінах товарів та послуг;
- г) загальнодержавні податки та збори - обов'язкові платежі, які встановлюються урядом і обов'язкові до сплати за єдиними ставками на всій території країни (ПДВ, акцизний податок, екологічний податок).

24. До місцевих податків та зборів належать:

- а) єдиний податок;
- б) ЄСВ;
- в) податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки);
- г) власний варіант відповіді.

25. До загальнодержавних податків і зборів належать:

- а) ПДВ;
- б) ЄСВ;
- в) податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки);
- г) власний варіант відповіді.

1.6. Список рекомендованої літератури

1. Акименко О., Давиденко І. Податкова система Великобританії як вагомий фактор стимулювання інвестиційної активності : світовий досвід для України. Принципи формування зовнішньої політики держави: економічні та інституціональні аспекти: матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 14-15 травня 2021 року) / За заг. ред.: М. М. Палінчак, В. П. Приходько, В. В. Химинець та ін. – Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2021. – С. 103-107.
2. Андрущенко В.Л. Податкова система: Навчальний посібник. Київ. Центр учбової літератури, 2017. - 416 с.
3. Варналій З.С. Податкова система: [підручник] / З.С. Варналій, М.В. Романюк. – К.: Знання України, 2019. – 567 с.
4. Воронська О. О. Податки в Україні: від теорії до практики: Навчальний курс. К.: Акцент ПП, 2018. - 464 с.
5. Огійчук М.Ф., Гуторов О.І. Облік і оподаткування: практикум дистанційного тестування: навчальний посібник. Київ. Алерта, 2018. – 306 с.
6. Податкова система: Навчальний посібник / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. – Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. – 402 с.
7. Податкова система [Електронний ресурс] : навчальний посібник / Ю. Б. Іванов, В. Ф. Тищенко, О. Є. Найденко та ін. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – 408 с.
8. Податкова система: конспект лекцій з дисципліни «Податкова система», [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка», спеціалізації «Економіка підприємства» освітнього ступеня «Бакалавр» денної та заочної форм навчання / уклад. Гречко А.В.– К., 2018. – 171 с.
9. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <http://search.ligazakon.ua>.
10. Сидоренко О.О. Облік і оподаткування реалізації готової продукції за цінами нижче звичайних цін / О.О. Сидоренко // Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка. - 2018. – Т. 23, Вип. 8 (73). – С. 182-186.
11. Юрченко М.Є., Клименко Т.В. Ефективне податкове адміністрування як передумова розвитку податкової системи. Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки : журнал / уклад. Л.Г. Ліпич, М.Б. Кулинич. Луцьк : Вежа-Друк, 2020. № 3 (23). 186 с. С. 153-161.

12. Radelyckyj Yu., Galamaj R. Problems of development of the tax system of Ukraine in the conditions of decentralization. Економічні горизонти. 2020. №3. Pp. 16-25.

13. Radelytskyy Y., Prokipchuk L., Galamaj R. Development of the customs payment administration system in the conditions of state customs reform in Ukraine. Journal of Economic Spectrum. 2020. Vol. XV. Issue 3. Pp. 24-32.

14. Scheerens D., Ongevalle J. V. Strengthening Local Taxation Through Decentralized Development Cooperation. Research commissioned by the Belgian Policy Research Group on Financing for Development - BeFinD. Working Paper № 2, 2018. 69 p.

ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ 2. ОСНОВИ ПОБУДОВИ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ

2.1. Питання для обговорення

- Сутність податкової політики.
- Податкова політика в умовах дефіцитності бюджету та інфляції.
- Податкова система в Україні, основні етапи її становлення.
- Склад та структура податкової системи України, законодавчі акти, що її регламентують.
- Принципи побудови податкової системи України, їх реалізація.
- Податкова політика в сучасних умовах.
- Поняття і функції податкового механізму.

2.2. Питання для самостійного опрацювання та самоперевірки

- Місце податкової системи в фінансовій системі економіки держави.
- Наукові основи побудови податкової системи.
- Етапи становлення та розвитку податкової системи.
- Принципи оподаткування.
- Сутність податкової політики, фактори, що визначають її напрями і характер, критерії формування податкової політики в правовій державі.
- Напрямки реформування податкової політики.
- Характеристика елементів податкового механізму.

2.3. Теми для презентаційних виступів

- Податки як важелі регулювання економічних процесів.
- Податки як основа фінансової бази держави.
- Фіскальна та регулююча функції податків : оптимізація співвідношення.
- Сучасні податкові системи зарубіжних країн.
- Світова історія оподаткування.

- Розмежування податків між ланками бюджетної системи.
- Взаємозв'язок податкових ставок і податкових надходжень до бюджету.
- Податкова система України в контексті світового досвіду.
- Прямі та непрямі податки в Україні, проблеми їх співвідношення.
- Сутність та різновиди податкових пільг.
- Досвід функціонування податкових систем Італії, Грузії, США, Великої Британії, Німеччини, Франції та інших держав (обрати на вибір).

2.4. Практичні завдання

Завдання 1. Надати письмову відповідь на питання.

1. Головні принципи організації податкової політики.
2. Критерії ефективності податкової політики.
3. Охарактеризувати податки, які найчастіше використовуються в сучасних податкових системах.
4. Вимірювання рівня податкового навантаження на платника податків: методика.
5. Порівняльна характеристика класичних та сучасних принципів оподаткування.
6. Які основні проблеми та напрямки реформування податкової політики України?
7. Якими є сучасні тенденції в розвитку податкових систем?

Завдання 2. Напишіть есе на одну з тем:

- ✓ Податкова система: ефективність чи справедливість?
- ✓ Прогресивна, регресивна та пропорційна системи оподаткування: порівняльна характеристика, переваги та недоліки кожної з них.
- ✓ Чи завищеним є податкове навантаження в Україні?
- ✓ Податкове навантаження в Україні є помірним і не перешкоджає розвитку економіки країни.

Завдання 3. Кожному з наведених нижче термінів, позначених цифрами, знайти відповідне визначення (табл. 2.1).

Таблиця 2.1 - Термінологія до теми «Основи побудови податкової системи»

№	Термін	Визначення терміну (поняття)
1	2	3
1	Податкова система	Питома вага усіх податкових платежів за певний час (фінансовий рік) у величині валового доходу платника податків
2	Податкове навантаження	Сукупність загальнодержавних та місцевих податків і зборів, які справляються в установленому законодавством порядку

Продовження таблиці 2.1

1	2	3
3	Податковий кодекс	Зібрання законодавчих актів про оподаткування, об'єднаних в один цілісний документ
6	Податковий менеджмент	сукупність відокремлених, але взаємопов'язаних сфер і ланок фінансових відносин, пов'язаних із формуванням і використанням централізованих і децентралізованих грошових фондів.
7	Податкове прогнозування	Податковий менеджмент – це система державного і корпоративного управління податковими потоками шляхом використання науково обґрунтованих ринкових форм і методів та ухвалення рішень у сфері управління податковими доходами і податковими витратами на макро- і мікрорівнях.
8	Податкове планування	комплекс заходів у податковій сфері за допомогою яких держава впливає на процес перерозподілу національного доходу в інтересах окремих класів, соціальних верств, а також на інвестиції, науково-технічний розвиток, економічне зростання тощо.
9	Податкове регулювання	безперервний процес, спрямований на систематичну постановку мети, завдань і підготовку необхідних для їхнього досягнення заходів у межах наявного або створюваного податкового потенціалу.
10	Податковий агент	Особа, на яку покладається обов'язок з обчислення, утримання з доходів, що нараховуються (виплачуються, надаються) платнику, та перерахування податків до відповідного бюджету від імені та за рахунок коштів платника податків.

Завдання 4. Підготувати доповідь на тему «Податкові системи зарубіжних країн». Для виконання цього виду роботи здобувачі вищої освіти мають об'єднатися в групи.

Вибір країни здійснюється за бажанням, без повторення країн. Результати оформлюються у вигляді презентації, яка потім буде завантажена в Moodle.

В ході підготовки презентації податкову систему обраної країни треба порівняти з податковою системою України.

Завдання 5. Провести дослідження щодо змін у структурі податків і зборів, що входили до податкової системи України у процесі її становлення.

Результати дослідження навести в табл. 2.2. Надати обґрунтовану відповідь стосовно позитивних та негативних змін у структурі податків України.

Таблиця 2.2 - Склад загальнодержавних та місцевих податків, зборів в Україні (1991 р.- поточний час)

Нормотворча база					
Закон України «Про систему оподаткування»			Податковий кодекс України		
1991 р.	1994 р.	1997 р.	2011 р.	2015 р.	Поточна редакція

2.5. Тестові завдання

1. Яке з перелічених визначень найбільш вдало підходить до визначення поняття «податкова система»?

а) сукупність загальнодержавних та місцевих податків і зборів, які справляються в установленому законодавством порядку;

б) регламентована нормами фінансового права, закріпленими в законах та інших нормативно-правових актах з питань оподаткування, сукупність податкових відносин, які опосередковуються фінансовими органами, що забезпечують адміністрування податків, і проявляються в конкретних формах оподаткування;

в) сукупність податкових відносин, які опосередковуються фінансовими органами задля забезпечення адміністрування податків, і проявляються в загальній та спрощеній системі оподаткування;

г) власний варіант відповіді.

2. Чим визначені вихідні принципи, на яких ґрунтується податкове законодавство України?

а) Податковим кодексом України;

б) Господарським кодексом України,

в) Цивільним кодексом України;

г) власний варіант відповіді.

3. Чим визначені вихідні положення, на яких ґрунтуються принципи побудови податкової системи?

а) Податковим кодексом України;

б) Господарським кодексом України,

в) Цивільним кодексом України;

г) власний варіант відповіді.

4. Які принципи, узагальнені А. Смітом, стали основою формування принципів оподаткування України як сукупності податків і зборів та принципів її побудови, закріплених нормативно?

а) справедливості, визначеності;

- б) справедливості, визначеності, зручності,
- в) справедливості, визначеності, зручності, економії (раціональності);
- г) власний варіант відповіді.

5. Основним завданням податкового прогнозування і планування є:

- а) система економічних заходів оперативного втручання в хід виконання податкових зобов'язань;
- б) економічне обґрунтування забезпечення якісних і кількісних параметрів, перспективних програм соціально-економічного розвитку з позиції податкової концепції;
- в) досягнення ефективного виконання доходної частини бюджету на поточний рік.
- г) необхідність економічно обґрунтовано забезпечити якісні та кількісні параметри бюджетних завдань і перспективних програм соціально-економічного розвитку країни, виходячи із розробленої і прийнятої у законодавчому порядку соціально-економічної доктрини.

6.3 економічної точки зору які заходи вважаються державним податковим регулюванням?

- а) система економічних заходів оперативного втручання в хід виконання податкових зобов'язань;
- б) економічне обґрунтування забезпечення якісних і кількісних параметрів, перспективних програм соціально-економічного розвитку з позиції податкової концепції;
- в) сукупність норм, методів та правил організації відносин між державою та платниками податків з метою формування бюджетів та державних цільових фондів;
- г) необхідність економічно обґрунтовано забезпечити якісні та кількісні параметри бюджетних завдань і перспективних програм соціально-економічного розвитку країни, виходячи із розробленої і прийнятої у законодавчому порядку соціально-економічної доктрини.

7. Які функції виконують податкові органи?

- а) контрольні; нормотворчі;
- б) контрольні, фіскальні;
- в) контрольні, фіскальні, організаційні;
- г) контрольні, фіскальні, організаційні, обліково-реєстраційні, інформаційно-аналітичні, нормотворчі, роз'яснювально-консультаційні.

8. На які елементи поділяється податкове регулювання?

- а) бюджетно-податкове регулювання та податкові пільги;
- б) заходи легалізації неподаткових доходів та податкові санкції;
- в) прийняття управлінських рішень та оптимізація податкових ставок;

г) всі відповіді правильні.

9. Який вид юридичної відповідальності настає за порушення встановлених державою норм податкового законодавства (зокрема - несплату податків) та найчастіше реалізується у покладенні на винну особу обов'язку сплати додаткових грошових коштів на користь держави — штрафу чи пені (фінансові санкції):

- а) податкова;
- б) фінансова, адміністративна;
- б) фінансова, адміністративна та кримінальна;
- в) фінансова і кримінальна.

10. Які види відповідальності покладаються за порушення норм податкового законодавства?

- а) фінансова і адміністративна;
- б) фінансова, адміністративна та кримінальна;
- в) фінансова і кримінальна.

11. Чи звільняється фізична або юридична особа від притягнення до фінансової відповідальності за податкове правопорушення від юридичної відповідальності інших видів?

- а) так;
- б) ні;
- в) інше.

12. До обставин, що пом'якшують відповідальність особи за вчинення правопорушень, належать:

- а) вчинення діяння під впливом погрози, примусу або через матеріальну, службову чи іншу залежність;
- б) вчинення діяння при збігу тяжких особистих чи сімейних обставин;
- в) самостійне повідомлення платником податків про вчинене ним правопорушення;
- г) всі наведені вище.

13. З якою метою контролюючими органами ведеться облік платників податків?

- а) задля створення умов для здійснення контролюючими органами контролю за правильністю нарахування податків, фінансових санкцій, дотримання податкового та іншого законодавства;
- б) задля створення умов для здійснення контролюючими органами контролю за правильністю нарахування та здійсненням контролю за дотриманням норм чинного законодавства;
- в) задля створення умов для здійснення контролюючими органами контролю

за правильністю нарахування, своєчасністю і повнотою сплати податків, фінансових санкцій, дотриманням податкового та іншого законодавства;

г) інше.

14. Методика обчислення податків визначається:

а) законодавчими актами з питань оподаткування;

б) законодавчими актами з конкретизацією в інструкціях з питань оподаткування;

в) інструкціями по кожному виду податку з питань оподаткування;

г) інше.

15. Виступає посередником між платником податків та бюджетною системою України:

а) ДПС України;

б) ДФС України;

в) ДПС України та Держказначейство;

г) інше.

16. Наведіть способи стягнення податків:

а) біля джерела утримання доходу;

б) кадастровий;

в) деклараційний;

г) всі вище перелічені.

17. Спосіб утримання податків при якому реалізація платником податків обов'язку щодо його сплати податку, здійснюється на підставі надання до податкових органів офіційної заяви про отримані доходи за певний період та про свої податкові зобов'язання?

а) деклараційний;

б) кадастровий;

в) інше.

18. Спосіб утримання податків в основу якого покладено перерахування суми відповідно до визначеної шкали, яка базується на певному виді майна, тобто податок справляється на основі зовнішніх ознак передбачуваної середньої прибутковості майна (застосовується при обчисленні і справлянні прямих реальних податків)?

а) деклараційний;

б) кадастровий;

в) інше.

19. Вкажіть правильне визначення Державної податкової служби України:

а) центральний орган виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів і який реалізує державну податкову політику, державну політику з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;

б) сукупність державних органів управління, які організовують і контролюють надходження податків, зборів, податкових та неподаткових платежів до бюджетів різних рівнів;

в) це сукупність органів виконавчої влади, які здійснюють облік платників податків та облік нарахованих і фактично сплачених сум податків та обов'язкових платежів до відповідних бюджетів та державних цільових фондів;

г) інше.

20. Діяльність Державної податкової служби України на нормативному рівні забезпечується?

а) Конституцією і законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, іншими актами законодавства;

б) Податковим кодексом України;

в) Митним кодексом України;

г) інше.

21. Законодавча діяльність в сфері оподаткування, планування та прогнозування податків належить:

а) до оперативного управління в сфері оподаткування;

б) до стратегічного управління в сфері оподаткування;

в) обидві відповіді вірні.

22. Завданнями органів Державної податкової служби України є:

а) здійснення контролю за дотриманням норм податкового законодавства, правильністю обчислення, повнотою і своєчасністю сплати до бюджетів, державних цільових фондів податків, зборів, а також неподаткових платежів, установлених законодавством;

б) внесення пропозицій щодо вдосконалення податкового законодавства, роз'яснення податкового законодавства платникам податків;

в) прийняття нормативно-правових актів, методичних рекомендацій з питань оподаткування, формування та ведення Державного реєстру фізичних осіб платників податків та Єдиного банку даних про платників юридичних осіб;

г) всі відповіді правильні.

23. Податкове планування на макrorівні – це:

а) цілеспрямована діяльність підприємства з метою покращення його фінансово-господарської діяльності та удосконалення його взаємовідносин з бюджетом;

б) діяльність підприємства спрямована на вибір оптимальних варіантів фінансово-господарської діяльності, оптимізації податкових платежів та збільшення прибутковості;

в) обидві відповіді правильні;

г) немає правильної відповіді.

24. Які основні етапи податкового планування на підприємства?

а) формування мети, завдань та напрямів господарської діяльності підприємства, врахування регіональних особливостей в оподаткуванні фінансово-господарської діяльності;

б) регулювання бази оподаткування, оцінка ризику здійснення податкових правопорушень, приведення бухгалтерського, податкового обліку і звітності у відповідність з чинним законодавством;

в) складання і контроль за виконанням податкового календаря, оцінка ефективності податкового планування на підприємстві;

г) всі відповіді вірні.

25. Загальними методами податкового планування на підприємстві є:

а) метод мікробалансів; розрахунково-аналітичний;

б) метод графіоаналітичних залежностей; статистичні методи;

в) економіко-математичне моделювання;

г) всі вище перелічені.

2.6. Список рекомендованої літератури

1. Андрущенко В.Л. Податкова система: Навчальний посібник. Київ. Центр учбової літератури, 2017. - 416 с.

2. Варналій З.С. Податкова система: [підручник] / З.С. Варналій, М.В. Романюк. – К.: Знання України, 2019. – 567 с.

3. Воронська О. О. Податки в Україні: від теорії до практики: Навчальний курс. К.: Акцент ПП, 2018. - 464 с.

4. Козьменко С.М., Волковець Т.В. Особливості екологічного оподаткування в зарубіжних країнах. Вісник СумДУ. Сер.: Економіка. 2019. № 1. С. 11—18.

5. Мандрик В.О., Новак У.П. Екологічний податок в Україні: зарубіжний досвід, сучасні реалії, напрями удосконалення. Науковий вісник НЛТУ України. 2016. Вип. 26.6. С. 20—26.

6. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

7. Огійчук М.Ф., Гуторов О.І. Облік і оподаткування: практикум дистанційного тестування: навчальний посібник. Київ. Алерта, 2018. – 306 с.

8. Податкова система: Навчальний посібник / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. – Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. – 402 с.
9. Податкова система [Електронний ресурс] : навчальний посібник / Ю. Б. Іванов, В. Ф. Тищенко, О. Є. Найденко та ін. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – 408 с.
10. Податкова система: конспект лекцій з дисципліни «Податкова система», [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка», спеціалізації «Економіка підприємства» освітнього ступеня «Бакалавр» денної та заочної форм навчання / уклад. Гречко А.В.– К., 2018. – 171 с.
11. Податкові системи зарубіжних країн: навчальний посібник / М. І. Карлін. – К.: Видавничий дім «КОНДОР», 2018. –368 с.
12. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності промислового виробництва: теорія, методологія, практика : монографія / О. Ю. Акименко. – Чернігів : Національний університет «Чернігівська політехніка», 2021. – 398 с.
13. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/435-15>.
14. Курс «Податкова система» в системі Moodle. URL: <https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=4346#section>.
15. Журнал «Податки &бух облік». URL: <https://buhgalter.com.ua/ru>.
16. Інтегрований веб-сайт книг з податкової системи. URL: <https://www.yakaboo.ua/podatкова-sistema>.

ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ 3. ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ

3.1. Питання для обговорення

- Сутність, мета та завдання податкової політики.
- Методологія формування податкової політики.
- Принципи податкової політики.
- Типи та методи податкової політики.
- Стратегічні орієнтири державної податкової політики.
- Податкова політика та економічне зростання.
- Регулятивний потенціал податкової політики.
- Оцінювання ефективності податкової політики.
- Податкова політика в системі державного регулювання економіки в умовах цифровізації.
- Податкова політика та економічне зростання.

3.2. Питання для самостійного опрацювання та самоперевірки

- Механізм реалізації податкової політики.
- Теоретичні основи визначення податкового навантаження. Методи оцінки й показники податкового навантаження.
- Податкова політика як інструмент реалізації регулюючої функції податків.
- Наукові основи побудови податкової системи.
- Етапи становлення та розвитку податкової системи.
- Сучасна проблематика податкової політики.
- Узгодження принципів ефективності і справедливості в оподаткуванні.
- Сутність податкової політики, фактори, що визначають її напрями і характер, критерії формування податкової політики в правовій державі.
- Напрямки реформування податкової політики.
- Характеристика елементів податкового механізму.

3.3. Теми для презентаційних виступів

- Соціально-економічна компонента податкової політики.
- Наукова парадигма податкової політики.
- Податкова політика в контексті теорії інституціоналізму.
- Пошук податкової межі як результат компромісу між ефективністю й справедливістю.
- Регулятивний потенціал податкової політики.
- Корекція національної податкової політики під впливом глобалізаційних процесів.
- Міжнародна податкова конкуренція.
- Податкова політика України в контексті європейської інтеграції.
- Стратегія податкового реформування і трансформація податкової політики.
- Податкові трансформації в ЄС та податкова політика України в контексті євроінтеграції.

3.4. Практичні завдання

Завдання 1. Надати письмову відповідь на питання:

1. Принципи державної податкової політики.
2. Податкова політика й макроекономічна нестабільність.
3. Критерії ефективності податкової політики.
4. Справедлива податкова політика.
5. Пошук податкової межі як результат компромісу між ефективністю й справедливістю.
6. Теоретичні основи визначення податкового навантаження: Методика

оцінювання.

7. Формування податкової політики, орієнтованої на економічне зростання.
8. Вплив податків на розвиток міжнародної торгівлі.
9. Інструменти податкового регулювання.
10. Податкові реформи як результат змін податкової політики.

Завдання 2. Написати есе на одну з нижченаведених тем:

- ✓ Інституціональний механізм формування податкової політики.
- ✓ Інструментарій податкової політики.
- ✓ Ідентифіковані цілі та набір методів, інструментів податкової політики, що формують її вид.
- ✓ Рефляційна і дефляційна податкова політика.
- ✓ Політика мінімальних та розумних податків.
- ✓ Застосування діагностичних тестів для оцінки ефективності податкової політики.
- ✓ Податкова політика в системі державного регулювання економіки в умовах цифровізації.

Завдання 3. Необхідно визначити податкове навантаження на макрорівні. Валовий внутрішній продукт держави за рік становить 259 млрд. грн., податкові надходження до зведеного бюджету становлять:

- Прямі податки 59 млрд. грн.,
- Непрямі податки 75 млрд. грн.

Завдання 4. Використовуючи професійну лексику, пояснити значення цих термінів: податкова політика, державне регулювання, податкове навантаження, податкові виплати, ефективність податкової політики, методи та інструменти податкової політики, економічний розвиток, дефляційна (рефляційна) податкова політика, стратегія, тактика, потенціал, конкуренція.

Завдання 5. Необхідно визначити податкове навантаження на макрорівні. Податкові виплати підприємства за звітний рік становлять:

- з податку на прибутку – 7,2 тис. грн.;
- з податку на додану вартість – 11 тис. грн.;
- з податків та зборів, що входять до витрат - 3,6 тис. грн.;
- з інших податків та зборів – 2,2 тис. грн.

Прибуток підприємства за звітний рік становить 40 тис. грн. Обсяг продажів з ПДВ становить 55 тис. грн. Суми умовні.

3.5. Тестові завдання

1. Назвіть головні передумови виникнення і подальшого розвитку податків:

- а) існування держави, суспільний поділ праці;
- б) виникнення грошей;
- в) існування держави, розвиток товарно-грошових відносин;
- г) перехід від натурального господарства до грошового та утворення держави;
- д) всі перелічені.

2. Які існують методи державного регулювання економіки?

- а) прямі, непрямі;
- б) правові, адміністративні, економічні;
- в) пропагандистські;
- г) всі перелічені.

3. Що передбачають економічні методи державного регулювання?

- а) ухвалення законів і законодавчих актів Верховної Ради України, видання Указів Президента, а також вироблення механізму їх реалізації та контролю за виконанням;
- б) пряме управління з боку держави суб'єктами ринкових відносин;
- в) створення державою матеріальних стимулів для бажаної поведінки суб'єктів господарювання;
- г) вплив на формування громадської думки, суспільної свідомості.

4. Податкова політика це:

- а) система дій та заходів держави з метою розвитку національної економіки з урахуванням впливу світових тенденцій і внутрішньої кон'юнктури, яка втілюється через механізм оподаткування;
- б) діяльність держави у сферах запровадження, правового регламентування та організації справляння податків та податкових платежів, які є знаряддям розподілу і перерозподілу частини валового внутрішнього продукту та формування централізованих фондів грошових ресурсів держави;
- в) всі відповіді вірні;
- г) власний варіант відповіді.

5. Під фіскальною ціллю податкової політики розуміється:

- а) створення сприятливих умов розвитку національного виробництва;
- б) забезпечення наповнення бюджетів усіх рівнів і відповідно реалізація функцій держави;
- в) стимулювання залучення інвестицій до пріоритетних галузей реального сектора економіки країни;
- г) всі перелічені.

6. Що відноситься до регулюючої цілі податкової політики:

- а) забезпечення державного впливу на економічні процеси та суспільне

відтворення;

б) забезпечення рівномірного розподілу сум податкових надходжень між ланками бюджетної системи;

в) стабілізація загальнодержавного та регіонального рівня соціального забезпечення громадян та забезпечення соціальних гарантій;

г) всі перелічені.

7. Які методи податкової політики Вам відомі?

а) зменшення або збільшення податкового навантаження на платників податків;

б) заміна одних способів і форм оподаткування іншими, введення нових або скасування існуючих податків;

в) введення або скасування податкових пільг, преференцій, вирахувань, знижок та вилучень з податкової бази;

г) всі перелічені.

8. Під інструментом податкової політики розуміється:

а) знаряддя (засоби), за допомогою яких спрацьовують методи оподаткування і досягаються певні цілі стратегії і тактики податкової політики;

б) система дій та заходів держави з метою розвитку національної економіки з урахуванням впливу світових тенденцій і внутрішньої кон'юнктури, яка втілюється через механізм оподаткування;

в) ухвалення законів і законодавчих актів Верховної Ради України, видання Указів Президента, а також вироблення механізму їх реалізації та контролю за виконанням;

г) всі перелічені

9. Основними елементами податків є:

а) об'єкт та суб'єкт оподаткування;

б) база оподаткування;

в) податкові ставки та податкові пільги;

г) всі перелічені.

10. Що можна віднести до негативних наслідків політики максимальних податків?

а) скорочення фінансових ресурсів платників податків мінімізує можливість забезпечення економічного зростання та істотно зменшує обсяги розширеного відтворення в суспільстві, а також провокує ухилення від сплати податків;

б) скорочення податкових надходжень;

в) обмежується вплив держави на процеси споживання, на зайнятість і скорочується соціальний захист малозабезпечених верств населення;

г) всі перелічені.

11. Що є основною метою проведення політики економічного розвитку?

- а) стимулювання розвитку виробництва, зниження податкового тягаря на сумлінних платників податків, і насамперед, на вітчизняних виробників, зменшення неплатежів і розширення податкової бази;
- б) стимулювання економічного зростання шляхом підвищення інвестиційно-інноваційної активності за рахунок наявності сприятливого податкового клімату;
- в) стимулювання зниження податкового тягаря на сумлінних платників податків, і насамперед, на вітчизняних виробників, зменшення неплатежів і розширення податкової бази;
- г) зниження податкового тягаря на сумлінних платників податків, і насамперед, на вітчизняних виробників і розширення податкової бази.

12. Які негативні наслідки проведення політики економічного розвитку?

- а) скорочення податкових надходжень;
- б) обмежується вплив держави на процеси споживання, на зайнятість і скорочується соціальний захист малозабезпечених верств населення;
- в) скорочується сфера суспільних благ;
- г) всі перелічені.

13. Яка мета запровадження дефляційної податкової політики?

- а) постійний пошук інструментів, які б дозволили якнайефективніше виконувати покладені на державу завдання та функції щодо розширення податкової бази;
- б) стримування економічного зростання;
- в) зменшення податкового навантаження на господарські операції, пов'язані з наданням підприємницькими структурами допомоги національним військовим формуванням, добровольчим формуванням територіальних громад, іншим організаціям, які забезпечують обороноздатність країни;
- г) послаблення податкового тягарю на діяльність суб'єктів господарювання для збереження достатнього рівня ділової активності щодо забезпечення подальшого функціонування всіх, без винятку, секторів національної економіки.

14. Яка мета запровадження рефляційної податкової політики?

- а) акумулювання, за допомогою фіскальних платежів платників, фінансових ресурсів бюджетів, подальше використання яких дозволить реалізувати державні програми із забезпечення суспільних потреб;
- б) забезпечення справедливого розподілу фінансових ресурсів між фізичними особами, суб'єктами підприємницької діяльності, секторами національної економіки, державними програмами;
- в) стимулювання економічного росту та зайнятості;
- г) забезпечення отримання окремими групами фізичних осіб чи суб'єктів господарювання конкурентних переваг шляхом зменшення податкового

навантаження (зменшення ставок податків, податкових пільг та знижок).

15. Що розуміється під визначенням «Стратегія податкової політики»?

а) цілісна система дій суб'єкта у сфері оподаткування, спрямованих на реалізацію мети, завдань та пріоритетів його економічного відтворення з урахуванням комплексу впливу внутрішніх та зовнішніх чинників, розрахована на довгостроковий період часу;

б) система дій з проведення перевірок законності використання фінансових ресурсів, перевірок податкових алгоритмів справляння окремих податків, їх груп на ефективність;

в) сукупність методів регулювання величини податкових зобов'язань на основі інструментів пільгового оподаткування та застосування права звільнення від сплати податків (платежів, плат, зборів);

г) система заходів щодо надання податкової знижки та податкових соціальних пільг, на які зменшується база оподаткування; зменшення величини податкових зобов'язань після завершення процедури нарахування податку (збору, платежу).

16. Яка роль відводиться податковій політиці у відповідності з економічною концепцією школи монетаризму?

а) підвищення добробуту населення;

б) зменшення грошової маси;

в) оптимізація податкової політики;

г) збільшення грошової маси.

17. До стратегічних цілей податкової політики України відносять:

а) забезпечення достатнього обсягу сукупних податкових надходжень до бюджетів усіх рівнів;

б) створення конкурентоспроможної національної економіки;

в) інтегрування національної податкової системи в міжнародні податкові відносини;

г) всі перелічені.

18. Під тактикою податкової політики розуміють:

а) форма реалізації стратегії податкової політики, комплекс прогресивних заходів впливу суб'єкта господарювання на перебіг конкретних податкових процесів з метою надання їм ознак, визначених завданнями податкової стратегії;

б) систематизація податкових платежів суб'єкта підприємницької діяльності для поліпшення організації та проведення податкового аналізу та податкового контролю;

в) форма реалізації стратегії податкової політики, комплекс адаптивних заходів впливу суб'єкта на перебіг конкретних економічних процесів з метою надання їм ознак, визначених завданнями податкової стратегії;

г) комплекс заходів належної поведінки платника податку та перевіряючих органів, визначених податковим законодавством.

19. Під ефективністю податкової політики розуміють:

- а) сформована дієва система фінансових відносин між державою та платниками податків у процесі перерозподілу створеного продукту;
- б) дієвість обраних інструментів такої політики при визначенні часу, впродовж якого вона проводиться;
- в) сукупність взаємопов'язаних, взаємоузгоджених податків, зборів та інших обов'язкових платежів, побудована на визначених принципах;
- г) дієві рішення і процедури контролюючих органів і дії їх посадових осіб, що визначають інституційну структуру податкових і митних відносин, організують ідентифікацію, облік платників податків і платників єдиного внеску та об'єктів оподаткування, забезпечують сервісне обслуговування платників податків, організацію та контроль за сплатою податків, зборів, платежів відповідно до порядку, встановленого законом.

20. Рівні податкової політики визначаються як:

- а) невідворотній і фіскальний;
- б) необхідний і достатній;
- в) соціальний і економічний;
- г) нейтральний і стабільний.

21. У світовій практиці визначення ефективності податкової політики здійснюється за допомогою:

- а) діагностичного тесту В.Транзі;
- б) з використанням принципів А.Сміта;
- в) з використанням правил Макконела;
- г) за допомогою SWOT – аналізу.

22. Як розраховується коефіцієнт покриття податковими надходженнями витрат Зведеного бюджету

- а) як добуток суми податкових надходжень до суми витрат Зведеного бюджету;
- б) як відношення суми податкових надходжень до суми доходів Зведеного бюджету;
- в) як відношення суми податкових надходжень до суми витрат Зведеного бюджету;
- г) як відношення суми податкових зобов'язань до суми податкових кредитів.

23. Який показник надає змогу оцінити невикористані резерви підвищення ефективності податкової політики?

- а) індекс концентрації;

- б) рівень втрат доходів Зведеного бюджету від пільгового оподаткування;
- в) індекс запізнення надходжень;
- г) індекс забезпечення.

24. Що можна визначити за допомогою коефіцієнта рівня оподаткування економіки?

- а) рівень податкового тиску на економіку країни;
- б) рівень сформованої основної частки податкових надходжень за рахунок незначної кількості податків;
- в) оптимальну найменшу кількість податків для достатнього рівня податкових надходжень;
- г) зв'язки між податковими надходженнями та базами оподаткування.

25. Коли виникає необхідність внесення коректив щодо реалізації завдань податкової політики з активізації інвестиційних процесів в економіці?

- а) якщо значення коефіцієнту використання податкових пільг підприємствами з інвестиціями, коефіцієнту інвестиційної віддачі податкових пільг підприємств з інвестиціями та коефіцієнту виробничої віддачі інвестицій підприємств з інвестиціями становить менше «1»
- б) якщо значення коефіцієнту використання податкових пільг підприємствами з інвестиціями, коефіцієнту інвестиційної віддачі податкових пільг підприємств з інвестиціями та коефіцієнту виробничої віддачі інвестицій підприємств з інвестиціями становить менше «2»
- в) якщо значення коефіцієнту використання податкових пільг підприємствами з інвестиціями, коефіцієнту інвестиційної віддачі податкових пільг підприємств з інвестиціями та коефіцієнту виробничої віддачі інвестицій підприємств з інвестиціями становить менше «3»
- г) якщо значення коефіцієнту використання податкових пільг підприємствами з інвестиціями, коефіцієнту інвестиційної віддачі податкових пільг підприємств з інвестиціями та коефіцієнту виробничої віддачі інвестицій підприємств з інвестиціями становить менше «4»

3.5. Список рекомендованої літератури

1. Акименко О.Ю., Буряк А.П. Оптимізація валютного регулювання в Україні в умовах поглиблення економічної кризи спровокованої війною / Сучасна парадигма соціально-економічного розвитку України в умовах воєнного стану: XVIII Міжнародна науково-практична конференція: збірник наукових праць; 25 жовтня 2022 року. – Чернігів, 2022, С. 5-7.

2. Акименко О.Ю., Акименко В.В., Почкай К.М. Зарубіжна практика реформування податкової системи України: досвід Чехії / Сучасна парадигма соціально-економічного розвитку України в умовах воєнного стану: XVIII

Міжнародна науково-практична конференція: збірник наукових праць; 25 жовтня 2022 року. – Чернігів, 2022, С. 7-9.

3. Акименко О.Ю., Глоба А.О. Податкова компонента в архітектоніці економічної діяльності. Бухгалтерський облік, оподаткування, аналіз і аудит: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку : збірник тез VII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Чернігів, 25 листопада 2022 р.) : тези доповідей. – Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2022, С.101-103.

4. Акименко О.Ю., Скрицький Д.П., Хоменко К.Ю. Реформування податкової системи України з урахуванням зарубіжного досвіду сполучених штатів Америки / Бухгалтерський облік, оподаткування, аналіз і аудит: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку : збірник тез VII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Чернігів, 27 листопада 2021 р.) : тези доповідей. – Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2021. С.117-119.

5. Акименко О., Пономаренко В. Економічна інтеграція країн та її вплив на гармонізацію системи обліку та фінансової звітності: досвід Ізраїлю / О. Акименко, В.Пономаренко // Проблеми і перспективи економіки та управління. – 2021. – № 2(26). – С. 56-58.

6. Андрущенко В.Л. Податкова система: Навчальний посібник. Київ. Центр учбової літератури, 2017. - 416 с.

7. Варналій З.С. Податкова система: [підручник] / З.С. Варналій, М.В. Романюк. – К.: Знання України, 2019. – 567 с.

8. Воронська О. О. Податки в Україні: від теорії до практики: Навчальний курс. К.: Акцент ПП, 2018. - 464 с.

9. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

10. Огійчук М.Ф., Гуторов О.І. Облік і оподаткування: практикум дистанційного тестування: навчальний посібник. Київ. Алерта, 2018. – 306 с.

11. Податкова система: Навчальний посібник / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. – Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. – 402 с.

12. Податкова система [Електронний ресурс] : навчальний посібник / Ю. Б. Іванов, В. Ф. Тищенко, О. Є. Найденко та ін. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – 408 с.

13. Податкова система: конспект лекцій з дисципліни «Податкова система», [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка», спеціалізації «Економіка підприємства» освітнього ступеня «Бакалавр» денної та заочної форм навчання / уклад. Гречко А.В.– К., 2018. – 171 с.

14. Akymenko O., Davydenko I. United Kingdom as one of the tax giants: world practice as the basis of tax development of Ukraine. Економічні та інформаційно-правові перспективи розвитку в умовах конкурентних переваг. Збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції ЧІБІП МНТУ імені академіка Ю. Бугая. - Чернігів, 20 травня 2021 року. - С.7-8.

15. Курс «Податкова система» в системі Moodle. URL: <https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=4346#section>.
16. Журнал «Податки &бух облік». URL: <https://buhgalter.com.ua/ru>.
17. Інтегрований веб-сайт книг з податкової системи. URL: <https://www.yakaboo.ua/podatкова-sistema>.

ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ 4. ПОДАТКОВИЙ МЕХАНІЗМ

4.1. Питання обговорення

- Генезис і еволюція податкового механізму.
- Історичний розвиток податкового механізму, методологічні аспекти дослідження.
 - Виникнення поняття «податковий механізм».
 - Історичні передумови виникнення податкового механізму.
 - Етапи створення податкового механізму.
 - Податковий механізм як один з важливих чинників економічного зростання країни.
 - Поняття і функції податкового механізму.
 - Характеристика елементів податкового механізму.

4.2. Питання для самостійного опрацювання та самоперевірки

- Податковий механізм: теоретична концептуалізація та напрямки удосконалення.
 - Прогресивні форми прояву та реалізації податкового механізму.
 - Податковий механізм як організаційно-економічна категорія.
 - Податкове законодавство як інструмент держави для надання податковому механізму юридичної форми.
 - Вплив податкового механізму на економічні процеси.
 - Вплив синергії податкової політики та податкового механізму на визначення ролі податків у суспільстві.
 - Визначення податкового механізму на макрорівні, на рівні держави та рівні господарюючого суб'єкта або фізичної особи.
 - Суб'єкти державного управління, що реалізують чинний податковий механізм.

4.3. Теми презентаційних виступів

- Податковий механізм формування доходів бюджету: концептуальні засади теорії та напрями модернізації.
 - Механізм справляння податків платниками.

- Механізм контролю і забезпечення сплати податків.
- Правила роботи податкових методів, дія яких спроможна знизити рівень тіньової економіки країни: виведення грошей з під оподаткування; переказ грошей у галузь з меншим рівнем оподаткування; відтермінування сплати податкових платежів – перенос на наступні періоди.
- Механізм оподаткування нерухомого майна як складова податкового механізму держави.
- Податковий механізм фінансового оздоровлення підприємств.
- Місце податкового механізму в системі державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності України.
- Сукупність принципів стимулювання, відповідальності і дисципліни, чіткого виконання прийнятих рішень, суворого контролю і санкцій, державно-адміністративної етики і культури як форма прояву податкового механізму.
- Податковий механізм як частина фінансового механізму розподілу доданої вартості, створеної в процесі виробництва.
- Формування особливостей податкового механізму, пов'язаних з територіальною приналежністю (регіональні і місцеві податки з властивими їм конкретними податковими ставками, складом податкових пільг та інших елементів оподаткування).

4.4. Практичні завдання

Завдання 1. Надати письмову відповідь на питання:

1. Зміст податкового механізму.
2. Функціональні імперативи податкового механізму.
3. Структурні характеристики податкового механізму.
4. Інструменти податкового механізму.
5. Фіскальна і перерозподільна функції податкового механізму.
6. Функція управління податковим механізмом як найважливіша функція управління та реалізації податкової політики.
7. Якісна та кількісна визначеність податкового механізму.
8. Складові податкового механізму на макро - і мікроекономічному рівнях.

Завдання 2. Використовуючи професійну лексику, пояснити значення наведених термінів: податковий механізм, система оподаткування, платник податку, об'єкт оподаткування, ставка податку, податкове регулювання, податкове планування, податковий контроль, реструктуризація податкової заборгованості, податкові канікули, податкова амністія, спеціальні податкові режими, спрощена система оподаткування, податкові важелі, бюджетний механізм.

Завдання 3. Питання для дискусії: як Ви вважаєте, чи забезпечується принцип економічного піднесення ефективною податковою політикою та

виваженим податковим механізмом. Відповідь обґрунтувати прикладами із застосуванням зарубіжного досвіду або статистичних даних.

Завдання 4. Складіть порівняльну таблицю, використовуючи лекційний матеріал та запропоновані інформаційні джерела за темою «Податковий механізм». Дані аналітичного дослідження навести в таблиці 4.1.

Таблиця 4.1 - Характеристики підсистем податкового механізму

Назва підсистеми податкового механізму	Сутність	Виконувані функції	Інструменти
Податкове планування і прогнозування			
Податкове регулювання			
Податковий контроль			

4.5. Тестові завдання

1. Що розуміється під терміном податковий механізм?

- галузь податкової теорії, де дане поняття трактується як об'єктивно необхідний процес управління перерозподільними відносинами;
- сукупність конкретних податкових дій, так як практичне застосування положень податкового законодавства вносить свої корективи в концептуально визначені сфери податкового планування, регулювання і контролю;
- система форм і методів використання державою на практиці потенціалу об'єктивної економічної категорії «податок» з метою забезпечення реалізації відповідної податкової політики в рамках економічної системи;
- всі перелічені.

2. Суспільно-економічний аспект податкових відносин виражає:

- правильність обчислення податкового платежу, своєчасне і повне його перерахування;
- відносини власності на доходи, що перерозподіляються у суспільстві від власника на користь держави за посередництва податків;
- виконання певних дій, безпосередньо пов'язаних з виконанням платником своїх податкових обов'язків (постановка на облік в органах податкової служби, складення та подання податкової звітності тощо);
- власний варіант відповіді.

3. Організаційно-економічний аспект податкових відносин виступає у формі:

- а) податкових органів держави, діяльність яких спрямована на забезпечення перерозподілу доходів та узгодження інтересів держави і платників податків;
- б) податкових органів держави та податкових інститутів, які забезпечують перерозподіл доходів та узгодження інтересів держави і платників податків;
- в) податкових інститутів, діяльність яких спрямована на узгодження інтересів держави і платників податків;
- г) власний варіант відповіді.

4. У чому проявляється об'єктивна складова податкового механізму?

- а) податковий механізм виступає активним інструментом впливу на процеси відтворення;
- б) податковий механізм виражає процес формування фінансових ресурсів держави і віддзеркалює суперечності, які виникають між виробництвом, обміном і споживанням, між пропозицією і платоспроможним попитом у суспільстві;
- в) податковий механізм виступає активним інструментом впливу на процеси відтворення і визначається розподільними відносинами категорії фінанси, виражаючи процес формування фінансових ресурсів держави і віддзеркалюючи суперечності, які виникають між виробництвом, обміном і споживанням, між пропозицією і платоспроможним попитом у суспільстві;
- г) власний варіант відповіді.

5. Суб'єктивна складова податкового механізму проявляється через Продовжити фразу.

- а) зміну складових та співвідношення інструментів у відповідності до конкретного етапу розвитку економіки, що обумовлює його екстенсивний розвиток;
- б) формування податкової системи, яке залежить як від фіскальної поведінки платників, так і від сприйняття ними тих законів, які приймаються державою (досить часто вони встановлюються без належних знань).
- в) зміну складових та співвідношення інструментів у відповідності до конкретного етапу розвитку економіки, що обумовлює його динамічний характер;
- г) власний варіант відповіді.

6. Що відноситься до функцій податкового механізму?

- а) участь держави у процесах перерозподілу новоствореної вартості, що виступає у формі ВВП;
- б) підтримання рівноваги між інтересами держави (у податковому наповненні бюджету і цільових позабюджетних фондів) та інтересами платників податків (у привласненні доходів і використанні їх на власний розсуд у цілях як виробничого відтворення та розвитку, так і приватного споживання, а також одержання від держави суспільних благ);

- в) реалізація цілей і завдань податкової та економічної політики держави;
- г) всі перелічені.

7. Що ми розуміємо під функцією управління податкового механізму?

- а) досягнення стратегічних цілей;
- б) організація діяльності державних органів, які безпосередньо відповідають за формування процесу управління податковою системою країни;
- в) легалізація об'єктів оподаткування;
- г) власний варіант відповіді.

8. Що ми розуміємо під функцією регулювання податкового механізму?

- а) організація діяльності державних органів, які безпосередньо відповідають за формування процесу управління податковою системою країни;
- б) організація діяльності фінансових і податкових органів з оцінки результатів зміни податкового законодавства та оперативного втручання в процес забезпечення доходної частини бюджету;
- в) організація діяльності фінансових і податкових органів щодо визначення на заданий часовий період економічно обґрунтованого розміру надходжень податків у відповідний бюджет і мобілізації своїх зусиль для збільшення цих надходжень;
- г) власний варіант відповіді.

9. Що ми розуміємо під функцією планування податкового механізму?

- а) організація діяльності фінансових і податкових органів з оцінки результатів зміни податкового законодавства та оперативного втручання в процес забезпечення доходної частини бюджету;
- б) організація діяльності фінансових і податкових органів щодо визначення на заданий часовий період економічно обґрунтованого розміру надходжень податків у відповідний бюджет і мобілізації своїх зусиль для збільшення цих надходжень;
- в) організація діяльності державних органів, які безпосередньо відповідають за формування процесу управління податковою системою країни;
- г) власний варіант відповіді.

10. Суб'єктами податкового механізму є:

- а) податкові органи, фінансові, правоохоронні, митні органи;
- б) платників податків;
- в) всіх тих, хто законодавчо наділений правами і обов'язками у сфері податків та оподаткування;
- г) всі перелічені.

11. На Вашу думку, яка функція найбільш вдало характеризує податковий механізм?

а) узгодження інтересів платників податків і інтересів держави через дію формальних інститутів оподаткування;

б) узгодження інтересів платників податків і інтересів держави через встановлення форм і методів оподаткування, через дію формальних інститутів оподаткування;

в) залучення до виконання визначених завдань фахівців, представників органів виконавчої влади, а також працівників підприємств, установ, організацій;

г) власний варіант відповіді.

12. Що впливає на сукупність податкових платежів і зобов'язань господарюючих суб'єктів?

а) держава;

б) платники податків;

в) всі перелічені;

г) власний варіант відповіді.

13. Що є суб'єктом реалізації податкового механізму на макроекономічному рівні?

а) платники податків;

б) держава;

в) інститути державного управління;

г) власний варіант відповіді.

14. Що є суб'єктом реалізації податкового механізму на мікроекономічному рівні

а) центральним органом виконавчої влади;

б) господарюючий суб'єкт;

в) Апарат Державної митної служби України;

г) власний варіант відповіді.

15. Що є об'єктом управління податкового механізму на макроекономічному рівні?

а) база оподаткування податком на додану вартість;

б) податкові доходи бюджетної системи;

в) сукупність податкових зобов'язань і податкових платежів платника податків;

г) власний варіант відповіді.

16. Що є об'єктом управління податкового механізму на мікроекономічному рівні?

а) сукупність всіх зобов'язань платника податків;

б) сукупність податкових зобов'язань і податкових платежів платника податків;

в)) податкові доходи бюджетної системи;

г) власний варіант відповіді.

17. До елементів податкового механізму включають:

а) податкова (фінансова) інформація; податковий облік; податковий аналіз;

б) податкове планування і прогнозування;

в) податкове регулювання (в процесі поточного виконання); податкове право; податковий контроль;

г) всі перелічені.

18. Завдання податкового регулювання це:

а) створити загальний податковий клімат для внутрішньої і зовнішньої діяльності організацій;

б) забезпечити преференційні податкові умови для стимулювання пріоритетних галузевих і регіональних напрямків руху капіталу;

в) всі перелічені.

19. Що відноситься до способів податкового регулювання?

а) податкові пільги (зменшення податкового зобов'язання у зв'язку з направленням прибутку платника податку на благодійні та інші цілі, відстрочка платежу за заявою та ін.);

б) податкові санкції (штрафи, пені, донарахування податків та ін.);

в) всі перелічені.

20. До податкової пільги належить:

а) повне або часткове звільнення від оподаткування прибутку, доходу або іншого об'єкта оподаткування;

б) віднесення збитків на доходи майбутніх періодів;

в) відстрочка або розстрочка податкових платежів;

г) всі перелічені.

21. Яка основна мета податкового контролю?

а) забезпечення додержання податкового законодавства суб'єктами, що реалізують податковий обов'язок або забезпечують його реалізацію;

б) перешкоджати уникненню і ухиленню від сплати податків;

в) виявлення порушень податкового законодавства та застосування до винних осіб відповідних заходів юридичної відповідальності;

г) власний варіант відповіді.

22. Яка відповідальність передбачена за порушення податкового законодавства?

а) фінансова;

б) адміністративна;

в) кримінальна;

г) всі перелічені.

23. Методи податкового контролю включають:

- а) оперативні перевірки окремих платників податків і фінансово-господарських операцій;
- б) документальні перевірки;
- в) тематичні перевірки;
- г) всі перелічені.

24. Вкажіть спосіб боротьби з податковими правопорушеннями:

- а) попередження, тобто надання консультативної, методичної допомоги платникам податків;
- б) застосування штрафних, фінансових санкцій;
- в) всі перелічені;
- г) власний варіант відповіді.

25. Яким чином вводиться додатковий податок (збір) в окремій територіальній громаді?

- а) згідно рішення сесії відповідної територіальної громади;
- б) згідно рішення сесії відповідної територіальної громади та рішення Кабінету Міністрів України;
- в) шляхом прийняття відповідного закону Верховної Ради України;
- г) всі відповіді невірні.

4.6. Список рекомендованої літератури

1. Акименко О., Пономаренко В. Економічна інтеграція країн та її вплив на гармонізацію системи обліку та фінансової звітності: досвід Ізраїлю / О. Акименко, В. Пономаренко // Проблеми і перспективи економіки та управління. – 2021. – № 2(26). – С. 56-58.
2. Андрущенко В.Л. Податкова система: Навчальний посібник. Київ. Центр учбової літератури, 2017. - 416 с.
3. Варналій З.С. Податкова система: [підручник] / З.С. Варналій, М.В. Романюк. – К.: Знання України, 2019. – 567 с.
4. Воронська О. О. Податки в Україні: від теорії до практики: Навчальний курс. К.: Акцент ПП, 2018. - 464 с.
5. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
6. Огійчук М.Ф., Гуторов О.І. Облік і оподаткування: практикум дистанційного тестування: навчальний посібник. Київ. Алерта, 2018. – 306 с.
7. Податкова система: Навчальний посібник / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. – Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. – 402 с.

8. Податкова система [Електронний ресурс] : навчальний посібник / Ю. Б. Іванов, В. Ф. Тищенко, О. Є. Найденко та ін. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – 408 с.
9. Податкова система: конспект лекцій з дисципліни «Податкова система», [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка», спеціалізації «Економіка підприємства» освітнього ступеня «Бакалавр» денної та заочної форм навчання / уклад. Гречко А.В.– К., 2018. – 171 с.
10. Трансформаційні процеси у податковій системі України: Монографія / За заг. ред. І. С. Волохової. Одеса: Атлант VOI COIU, 2018. - 384 с.
11. Radelyuckyj Yu., Galamaj R. Problems of development of the tax system of Ukraine in the conditions of decentralization. Економічні горизонти. 2020. №3. Рр. 16-25.
12. Radelytskyu Y., Prokipchuk L., Galamaj R. Development of the customs payment administration system in the conditions of state customs reform in Ukraine. Journal of Economic Spectrum. 2020. Vol. XV. Issue 3. Рр. 24-32.
13. Scheerens D., Ongevalle J. V. Strengthening Local Taxation Though Decentralized Development Cooperation. Research commissioned by the Belgian Policy Research Group on Financing for Development - BeFinD. Working Paper № 2, 2018. 69 р.
14. Курс «Податкова система» в системі Moodle. URL: <https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=4346#section>.
15. Інтегрований веб-сайт книг з податкової системи. URL: <https://www.yakaboo.ua/podatkova-sistema>.

ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ 5. ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА: СТРУКТУРА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ

5.1. Питання для обговорення.

- Податкова служба держави: організаційна структура, функції, організація роботи.
- Місія, стратегічні цілі, завдання, пріоритети ДПС.
- Підбір кадрів в апарат ДПС, на посади керівників і заступників керівників територіальних органів.
- Повноваження Голови ДПС.
- Функції контролюючих органів.
- Методи здійснення податкового контролю.
- Облік платників податків. Облік самозайнятих осіб.
- Державний реєстр фізичних осіб - платників податків.
- Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності контролюючих органів.

- Податкове адміністрування. Забезпечення надходження нарахованих сум податків до бюджету.

5.2. Питання для самостійного опрацювання та самоперевірки

- Характеристика контролюючих органів.
- Правовий аспект регламентування діяльності ДПС.
- Підбір кадрів на посади керівників і заступників керівників територіальних органів ДПС.
- Права й відповідальність працівників ДПС.
- Обов'язки і відповідальність посадових та службових осіб контролюючих органів.
- Контроль за правильністю нарахування, своєчасністю і повнотою сплати податків, нарахованих фінансових санкцій, дотримання податкового та іншого законодавства.
- Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності контролюючих органів.
- Відповідальність платників за своєчасність та правильність розрахунків з бюджетом, подання декларацій.
- Перевірки: порядок їх проведення (камеральні, документальні (планові або позапланові; виїзні або невиїзні), фактичні.
- Удосконалення податкової служби України з урахуванням досвіду зарубіжних країн.

5.3. Теми для презентаційних виступів

- Історія створення податкової служби України.
- Механізми координації та взаємодії підрозділів забезпечення економічної безпеки.
- Виникнення і розвиток теорії модернізації.
- Координаційна рада керівників органів податкових (фінансових) розслідувань держав (КРОПР) - учасниць Співдружності Незалежних Держав: склад, характеристика, функції.
- Кадрове забезпечення державної служби України.
- Концепція управління персоналом державної податкової служби України.
- Шляхи реформування ДПС.
- Підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації державних службовців у відповідності до системного підходу.

5.4. Практичні завдання

Завдання 1. Надати письмову відповідь на питання.

1. Порядок проведення камеральних та документальних податкових перевірок.
2. Завдання, права, обов'язки й відповідальність працівників контролюючих органів.
3. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів державної податкової служби.
4. Електронний кабінет: реєстрація фізичної особи, внесення змін до Державного реєстру фізичних осіб-платників податків.
5. Відповідальність платників за своєчасність та правильність розрахунків з бюджетом, подання декларацій.

Завдання 2. Використовуючи професійну лексику, поясніть значення наступних термінів: адміністративні стягнення, антикорупційне законодавство, державна податкова служба, етична поведінка, імідж державної податкової служби, кадрове забезпечення, корпоративна культура, мотивація персоналу, податкова перевірка, повноваження, документальна перевірка, податкове законодавство.

Завдання 3. Зобразіть схематично структуру ДПС України. Скористатися інформацією, запропонованою ДПС на сайті <https://tax.gov.ua/pro-sts-ukraini/struktura/> щодо структури Апарату управління та територіальних органів.

Завдання 4. Зобразіть схематично структуру Головного управління ДПС у Чернігівській області, використовуючи інформацію запроповану на сайті <https://ch.tax.gov.ua/dfs-u-regioni/golov-upr/>.

Завдання 5. Використовуючи дані сайту <https://smida.gov.ua/db/emitent/reports/xml> навести приклади великих платників податків Чернігівської області.

Завдання 6. Напишіть есе на одну з тем:

- ✓ Сутність та необхідність реформування податкової міліції.
- ✓ Як ви вважаєте, з якою метою здійснювалися реформи щодо об'єднання та роз'єднання податкової та митної служб в Україні?

5.5. Тестові завдання

1. Державна податкова служба України це:

- а) центральний орган виконавчої влади у сфері податків, що був створений шляхом поділу Державної фіскальної служби;
- б) центральний орган виконавчої влади у сфері бухгалтерського обліку і оподаткування;
- в) центральний орган виконавчої влади у сфері бухгалтерського обліку і оподаткування, створений шляхом реформування Державної фіскальної служби;

г) власний варіант відповіді.

2. Ким безпосередньо спрямовується і координується діяльність Державної податкової служби:

- а) Кабінетом Міністрів України;
- б) Міністерством фінансів;
- в) Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів;
- г) власний варіант відповіді.

3. Державна податкова служба реалізує політику:

- а) державну податкову політику,
- б) державну політику з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування
- в) державну політику у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування податкового законодавства, а також законодавства з питань сплати єдиного внеску;
- г) власний варіант відповіді.

4. Чи погоджуєтесь Ви з твердженням, що створення Головної державної податкової інспекції Української РСР стало основою формування новітньої податкової системи України:

- а) так;
- б) ні.

5. Суб'єктивна складова податкового механізму проявляється через Продовжити за змістом.

- а) зміну складових та співвідношення методів у відповідності до конкретного етапу розвитку економіки, що обумовлює його екстенсивний розвиток;
- б) формування податкової системи, яке залежить як від фіскальної поведінки платників, так і від сприйняття ними тих законів, які приймаються державою (досить часто вони встановлюються без належних знань).
- в) зміну складових та співвідношення інструментів у відповідності до конкретного етапу розвитку економіки, що обумовлює його динамічний характер;
- г) власний варіант відповіді.

6. Що відноситься до основної функції ДПС?

- а) участь держави у процесах перерозподілу новоствореної вартості, що виступає у формі ВВП;
- б) підтримання рівноваги між інтересами держави (у податковому наповненні бюджету і цільових позабюджетних фондів) та інтересами платників податків (у привласненні доходів і використанні їх на власний розсуд у цілях як виробничого відтворення та розвитку, так і приватного споживання, а також одержання від держави суспільних благ);

- в) контроль за правильністю обчислення, своєчасністю та повнотою сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів до бюджету;
- г) всі перелічені.

7. Чи вважається формування кваліфікованої, ефективної та мотивованої команди однією з стратегічних цілей діяльності ДПС України на перспективу?

- а) так;
- б) ні;
- в) частково;
- г) власний варіант відповіді.

8. Формування іміджу ДПС як сервісної служби європейського зразка сприймається у суспільстві з високим рівнем?

- а) так;
- б) ні;
- в) частково;
- г) власний варіант відповіді.

9. Правовий аспект регламентування діяльності ДПС України регулюється:

- а) Конституцією і законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, іншими актами законодавства;
- б) Конституцією, законами, указами Президента України щодо системи оподаткування;
- в) законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України щодо адміністрування податків та зборів;
- г) власний варіант відповіді.

10. В якому нормативно-правовому документі наведено основні завдання ДПС:

- а) Положенні про Державну податкову службу України;
- б) Податковому кодексі України;
- в) Законі про бухгалтерський облік та фінансову звітність;
- г) всі перелічені.

11. Що відноситься до повноважень ДПС України?

- а) розробка наказів організаційно-розпорядчого характеру, організація та контроль їх виконанням;
- б) узгодження інтересів платників податків і інтересів держави через встановлення форм і методів оподаткування, через дію формальних інститутів оподаткування;

- в) залучення до виконання визначених завдань фахівців, представників органів виконавчої влади, а також працівників підприємств, установ, організацій;
- г) власний варіант відповіді.

12. Гранична чисельність державних службовців та працівників ДПС затверджується:

- а) Кабінетом Міністрів України;
- б) державою;
- в) Міністром фінансів;
- г) власний варіант відповіді.

13. Структура апарату ДПС затверджується:

- а) Кабінетом Міністрів України;
- б) Головою ДПС за погодженням з Міністром фінансів України;
- в) Міністром фінансів;
- г) власний варіант відповіді.

14. Що відноситься до методів здійснення податкового контролю?

- а) ведення обліку платників податків;
- б) інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів державної податкової служби;
- в) перевірки та звірки;
- г) власний варіант відповіді.

15. Державний реєстр фізичних осіб — платників податків— автоматизований банк даних, який створений для забезпечення _____ державного обліку фізичних осіб, які зобов'язані сплачувати податки, збори, інші обов'язкові платежі до бюджетів та внески до державних цільових фондів у порядку і на умовах, що визначаються законодавчими актами України. Вставити по змісту пропущене слово.

- а) правдивого;
- б) повного;
- в) достовірного;
- г) єдиного.

16. Державний реєстр фізичних осіб— платників податків функціонує у відповідності з нормами:

- а) Положення про реєстрацію фізичних осіб у Державному реєстрі фізичних осіб - платників податків;
- б) Закону України «Про Державний реєстр фізичних осіб-платників податків та інших обов'язкових платежів»;
- в) Податкового кодексу;
- г) всі відповіді вірні.

17. Що являє собою адміністрування податків?

- а) сукупність рішень контролюючих органів;
- б) сукупність процедур контролюючих органів;
- в) дії посадових осіб контролюючих органів.
- г) всі відповіді вірні.

18. Чим на нормативному рівні визначається процес податкового адміністрування?

- а) ПКУ, розділ 3;
- б) ПКУ, розділ 2;
- в) ПКУ, розділ 4.
- г) ПКУ, розділ 11.

19. Що являє собою камеральна податкова перевірка?

а) перевірка, яка проводиться у приміщенні контролюючого органу виключно на підставі даних, зазначених у податкових деклараціях (розрахунках) платника податків та даних системи електронного адміністрування податку на додану вартість (даних центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, в якому відкриваються рахунки платників у системі електронного адміністрування податку на додану вартість, даних Єдиного реєстру податкових накладних та даних митних декларацій), а також даних Єдиного реєстру акцизних накладних та даних системи електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового, даних СОД РРО;

б) перевірка, предметом якої є своєчасність, достовірність, повнота нарахування та сплати усіх передбачених цим Кодексом податків та зборів, а також дотримання валютного та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, дотримання роботодавцем законодавства щодо укладення трудового договору, оформлення трудових відносин з працівниками (найманими особами) та яка проводиться на підставі податкових декларацій (розрахунків), фінансової, статистичної та іншої звітності, реєстрів податкового та бухгалтерського обліку, ведення яких передбачено законом, первинних документів, які використовуються в бухгалтерському та податковому обліку і пов'язані з нарахуванням і сплатою податків та зборів, виконанням вимог іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, а також отриманих в установленому законодавством порядку контролюючим органом документів та податкової інформації, у тому числі за результатами перевірок інших платників податків;

- в) всі відповіді вірні;
- г) власний варіант відповіді.

20. Що являє собою камеральна документальна перевірка?

а) перевірка, яка проводиться у приміщенні контролюючого органу виключно на підставі даних, зазначених у податкових деклараціях (розрахунках) платника податків та даних системи електронного адміністрування податку на додану вартість (даних центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, в якому відкриваються рахунки платників у системі електронного адміністрування податку на додану вартість, даних Єдиного реєстру податкових накладних та даних митних декларацій), а також даних Єдиного реєстру акцизних накладних та даних системи електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового, даних СОД РРО;

б) перевірка, предметом якої є своєчасність, достовірність, повнота нарахування та сплати усіх передбачених цим Кодексом податків та зборів, а також дотримання валютного та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, дотримання роботодавцем законодавства щодо укладення трудового договору, оформлення трудових відносин з працівниками (найманими особами) та яка проводиться на підставі податкових декларацій (розрахунків), фінансової, статистичної та іншої звітності, реєстрів податкового та бухгалтерського обліку, ведення яких передбачено законом, первинних документів, які використовуються в бухгалтерському та податковому обліку і пов'язані з нарахуванням і сплатою податків та зборів, виконанням вимог іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, а також отриманих в установленому законодавством порядку контролюючим органом документів та податкової інформації, у тому числі за результатами перевірок інших платників податків;

в) всі відповіді вірні;

г) власний варіант відповіді.

5.6. Список рекомендованої літератури:

1. Акименко О., Пономаренко В. Економічна інтеграція країн та її вплив на гармонізацію системи обліку та фінансової звітності: досвід Ізраїлю / О. Акименко, В. Пономаренко // Проблеми і перспективи економіки та управління. – 2021. – № 2(26). – С. 56-58.

2. Андрущенко В.Л. Податкова система: Навчальний посібник. Київ. Центр учбової літератури, 2017. - 416 с.

3. Варналій З.С. Податкова система: [підручник] / З.С. Варналій, М.В. Романюк. – К.: Знання України, 2019. – 567 с.

4. Воронська О. О. Податки в Україні: від теорії до практики: Навчальний курс. К.: Акцент ПП, 2018. - 464 с.

5. Огійчук М.Ф., Гуторов О.І. Облік і оподаткування: практикум дистанційного тестування: навчальний посібник. Київ. Алерта, 2018. – 306 с.

6. Податкова система: Навчальний посібник / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. – Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. – 402 с.
7. Податкова система [Електронний ресурс] : навчальний посібник / Ю. Б. Іванов, В. Ф. Тищенко, О. Є. Найденко та ін. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – 408 с.
8. Податкова система: конспект лекцій з дисципліни «Податкова система», [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка», спеціалізації «Економіка підприємства» освітнього ступеня «Бакалавр» денної та заочної форм навчання / уклад. Гречко А.В.– К., 2018. – 171 с.
9. Трансформаційні процеси у податковій системі України: Монографія / За заг. ред. І. С. Волохової. Одеса: Атлант ВОІ СОІУ, 2018. - 384 с.
10. Шевчук О. А. Державний фінансовий контроль : підручник / О. А. Шевчук. Ірпінь: Ун-т ДФС України, 2020. - 431 с.
11. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436–IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
12. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
13. Податковий кодекс від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <http://search.ligazakon.ua>.
14. Akymenko O., Petrovska A., Zholobetska M., Skrytskyi D. Digital development of the economy and its role in improving the competitiveness of Ukraine. *International Journal of Advanced Science and Technology*. 2020. Vol. 29. No. 8s. Pp. 2290-2296. (Science and Engineering Research Support Society, Australia. URL: <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid.=2-s2.0->
15. Курс «Податкова система» в системі Moodle. URL: <https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=4346#section>.
16. Журнал «Податки & бух облік». URL: <https://buhgalter.com.ua/ru>.
17. Інтегрований веб-сайт книг з податкової системи. URL: <https://www.yakaboo.ua/podatkova-sistema>.

5 ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ОХОПЛЮЮТЬ ЗМІСТ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ВІНОСЯТЬСЯ НА ЕКЗАМЕН

1. Історія виникнення податків.
2. Суть податкової системи, податкова політика, види податків.
3. Принципи побудови податкової системи.
4. Функції податків.
5. Облік платників податків.
6. Сутність понять «податкове навантаження», «ефективна ставка оподаткування». Методики визначення податкового навантаження.

7. Оптимізація співвідношення між фіскальною і регулюючою функціями податків, між різними видами податків.
8. Фактори, що визначають структуру податкової системи.
9. Податки як елемент перерозподілу ВВП.
10. Податки як інструмент фінансового регулювання розвитку суспільства. Рівноцінність в оподаткуванні різних суб'єктів.
11. Податкова політика: поняття податкової політики та її напрямки. Фактори, що визначають напрямки і характер податкової політики. Аксіоми і принципи податкової політики.
12. Економічна ефективність податкової системи: ефективність та дієвість податкових інструментів, характеристика їх впливу на соціально-економічний розвиток.
13. Особливості побудови податкової системи закордонних країн.
14. Порівняльний аналіз податкової системи України та закордонних країн.
15. Суть податкового регулювання економіки. Податковий вплив на ціни.
16. Податкові важелі обмеження попиту та стимулювання інвестицій. Податкова політика в умовах дефіцитності бюджету та інфляції.
17. Податкова система в Україні, основні етапи її становлення. Склад та структура податкової системи України, законодавчі акти, що її регламентують.
18. Основи та організація податкової роботи.
19. Правове регламентування діяльності податкових органів, інструктивне забезпечення податкового процесу.
20. Контролюючі органи, їх характеристика, правове регулювання діяльності.
21. Державна податкова служба держави, склад податкової служби України. Організаційна структура та функції державної податкової адміністрації. Права й відповідальність працівників державної податкової служби.
22. Облік платників і надходжень податків. Порядок реєстрації платників, облікові документи. Облік надходжень податків, облікові реєстри. Контроль за своєчасним надходженням податків. Методи контрольної-перевірочної роботи.
23. Етапи податкового процесу, їх характеристика.
24. Суб'єкти обчислення податку і контрольної роботи. Способи утримання податків.
25. Податкові перевірки, їх суть, види, особливості застосування. Відповідальність платників за своєчасність і правильність розрахунків з бюджетом і за подання декларацій. Податкове адміністрування. Забезпечення надходження нарахованих сум податків до бюджету.
26. Прямі податки. Податок на прибуток підприємств.
27. Платники податку на прибуток, ставка податку, визначення об'єкту оподаткування.
28. Порядок обчислення податку на прибуток підприємств.
29. Фінансовий результат. Податкові різниці.

30. Склад доходів та витрат відповідно до ПСБО для визначення фінансового результату.
31. Податкові різниці.
32. Амортизація основних засобів з метою визначення розміру податку на прибуток.
33. Пільги щодо сплати податку на прибуток.
34. Платники податку на доходи фізичних осіб. Об'єкт і база оподаткування.
35. Особливості визначення бази оподаткування податком на доходи фізичних осіб. Ставки ПДФО.
36. Пільги зі сплати ПДФО.
37. Податкові знижки з ПДФО.
38. Порядок нарахування, утримання та сплати (перерахування) податку до бюджету.
39. Порядок оподаткування операцій з продажу (обміну) об'єктів нерухомого майна.
40. Порядок оподаткування операцій з продажу об'єктів рухомого майна.
41. Оподаткування операцій з продажу (обміну) об'єктів рухомого та нерухомого майна.
42. Податок на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки.
43. Транспортний податок.
44. Збір за місця паркування транспортних засобів.
45. Туристичний збір.
46. Податок на землю.
47. Система загальнодержавного соціального страхування в Україні.
48. Платники ЄСВ. Ставка ЄСВ.
49. Порядок сплати ЄСВ. Терміни сплати ЄСВ. Терміни подання звітності.
50. Повноваження органів доходів і зборів, пенсійного фонду щодо збору та обліку єдиного внеску.
51. Повноваження ДПС, пенсійного фонду щодо збору та обліку єдиного внеску.
52. Характеристика непрямих податків, їх призначення.
53. Платники ПДВ. Об'єкти оподаткування, ставка.
54. Визначення суми податкового зобов'язання та податкового кредиту.
55. Пільги, щодо сплати ПДВ.
56. Операції, що оподатковуються за ставкою 0%.
57. Порядок оподаткування ПДВ. Терміни подання звітності.
58. Платники акцизного податку. База оподаткування.
59. Ставки та особливості сплати акцизного податку.
60. Порядок і терміни сплати податку.
61. Марки акцизного податку.
62. Платники мита. База оподаткування митом. Ставка мита.
63. Митний контроль.

64. Види митних режимів.
65. Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин.
66. Рентна плата за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин.
67. Рентна плата за користування радіочастотним ресурсом України.
68. Рентна плата за спеціальне використання води.
69. Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів.
70. Рентна плата за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами природного газу та аміаку територією України.
71. Платники екологічного податку, об'єкт оподаткування, ставка податку.
72. Порядок подання податкової звітності та сплати екологічного податку.
73. Види діяльності, що дозволяють застосування спрощеної системи оподаткування. Ставка єдиного податку..
74. Обмеження по застосуванню спрощеної системи оподаткування.
75. Порядок визначення доходів та їх склад для платників єдиного податку першої групи.
76. Порядок визначення доходів та їх склад для платників єдиного податку другої групи.
77. Порядок визначення доходів та їх склад для платників єдиного податку третьої групи.
78. Особливості обрання спрощеної системи оподаткування.
79. Спрощена система оподаткування: українські реалії та зарубіжний досвід.
80. Реформування податкової системи з урахуванням зарубіжного досвіду.

6 СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Навчальна література

1. Андрущенко В.Л. Податкова система: Навчальний посібник. Київ. Центр учбової літератури, 2017. - 416 с.
2. Варналій З.С. Податкова система: [підручник] / З.С. Варналій, М.В. Романюк. – К.: Знання України, 2019. – 567 с.
3. Воронська О. О. Податки в Україні: від теорії до практики: Навчальний курс. К.: Акцент ПП, 2018. - 464 с.
4. Огійчук М.Ф., Гуторов О.І. Облік і оподаткування: практикум дистанційного тестування: навчальний посібник. Київ. Алерта, 2018. – 306 с.
5. Податкова система: Навчальний посібник / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. – Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. – 402 с.

6. Податкова система [Електронний ресурс] : навчальний посібник / Ю. Б. Іванов, В. Ф. Тищенко, О. Є. Найденко та ін. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – 408 с.
7. Податкова система: конспект лекцій з дисципліни «Податкова система», [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка», спеціалізації «Економіка підприємства» освітнього ступеня «Бакалавр» денної та заочної форм навчання / уклад. Гречко А.В.– К., 2018. – 171 с.
8. Податкові системи зарубіжних країн: навчальний посібник / М. І. Карлін. – К.: Видавничий дім «КОНДОР», 2018. –368 с.
9. Трансформаційні процеси у податковій системі України: Монографія / За заг. ред. І. С. Волохової. Одеса: Атлант ВОІ СОІУ, 2018. - 384 с.
10. Шевчук О. А. Державний фінансовий контроль : підручник / О. А. Шевчук. Ірпінь: УН-т ДФС України, 2020. - 431 с.
11. Tax policy and inclusive growth (2020). URL: <https://www.imf.org/en/Publications/WP/Issues/2020/12/04/Tax-Policy-and-Inclusive-Growth>.
12. Tax policy reforms 2020. OECD and selected partner economies. URL: <https://www.oecd.org/tax/tax-policy-reforms-26173433.htm>.
13. Financial stability. Czech National Bank (2020). URL: <https://www.cnb.cz/en/financial-stability/>.

Допоміжна література

14. Акименко О.Ю., Буряк А.П. Оптимізація валютного регулювання в Україні в умовах поглиблення економічної кризи спровокованої війною / Сучасна парадигма соціально-економічного розвитку України в умовах воєнного стану: XVIII Міжнародна науково-практична конференція: збірник наукових праць; 25 жовтня 2022 року. – Чернігів, 2022, С. 5-7.
15. Акименко О.Ю., Акименко В.В., Почкай К.М. Зарубіжна практика реформування податкової системи України: досвід Чехії / Сучасна парадигма соціально-економічного розвитку України в умовах воєнного стану: XVIII Міжнародна науково-практична конференція: збірник наукових праць; 25 жовтня 2022 року. – Чернігів, 2022, С. 7-9.
16. Акименко О.Ю., Глоба А.О. Податкова компонента в архітектоніці економічної діяльності. Бухгалтерський облік, оподаткування, аналіз і аудит: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку : збірник тез VII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Чернігів, 25 листопада 2022 р.) : тези доповідей. – Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2022, С.101-103.
17. Акименко О.Ю., Скрицький Д.П., Хоменко К.Ю. Реформування податкової системи України з урахуванням зарубіжного досвіду сполучених штатів Америки / Бухгалтерський облік, оподаткування, аналіз і аудит: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку : збірник тез VII Міжнародної науково-

практичної конференції (м. Чернігів, 27 листопада 2021 р.) : тези доповідей. – Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2021. С.117-119.

18. Акименко О., Пономаренко В. Економічна інтеграція країн та її вплив на гармонізацію системи обліку та фінансової звітності: досвід Ізраїлю / О. Акименко, В.Пономаренко // Проблеми і перспективи економіки та управління. – 2021. – № 2(26). – С. 56-58.

19. Акименко О., Давиденко І. Податкова система Великобританії як вагомий фактор стимулювання інвестиційної активності : світовий досвід для України. Принципи формування зовнішньої політики держави: економічні та інституціональні аспекти: матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 14-15 травня 2021 року) / За заг. ред.: М. М. Палінчак, В. П. Приходько, В. В. Химинець та ін. – Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2021. – С. 103-107.

20. Волот О.І. Податок на доходи фізичних осіб, військовий збір та єдиний внесок в одній формі податкової звітності / Волот О.І., Пономаренко В.С. // Зб. наук. пр. Науково-дослідного економічного інституту «Формування ринкових відносин в Україні». – Київ: НДЕІ, 2020. – Вип. 12 (235). – С.19-26.

21. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436–IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

22. Дубовик О. Ю., Любчик О. К. Методичні аспекти визначення дієвості податкового механізму // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного ун-ту. Серія «Економіка і менеджмент». 2018. № 29. С. 87-90.

23. Закон про Митний тариф України від 04.06.2020 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/674-20>.

24. Закон про електронні документи та електронний документообіг від 22.05.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/851-15>.

25. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» від 16.07.1999 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

26. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 № 2464-VI. URL: Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

27. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 р. №959-XII. URL:<http://search.ligazakon.ua>.

28. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/80731-10>.

29. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

30. Козьменко С.М., Волковець Т.В. Особливості екологічного оподаткування в зарубіжних країнах. Вісник СумДУ. Сер.: Економіка. 2019. № 1. С. 11—18.

31. Мандрик В.О., Новак У.П. Екологічний податок в Україні: зарубіжний досвід, сучасні реалії, напрями удосконалення. Науковий вісник НЛТУ України. 2016. Вип. 26.6. С. 20—26.

32. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
33. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форми Податкової декларації з податку на прибуток підприємств» від 20.10.2015 р. № 897. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/z1415-15>.
34. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість» від 28.01.2016 р. № 21. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0159-16#Text>.
35. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <http://search.ligazakon.ua>.
36. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
37. Постанова Кабінету міністрів України «Про затвердження положень про Державну податкову службу України та Державну митну службу України» від 06.03.2019 р. №227 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/227-2019-%D0%BF>.
38. Податкова система : методичні вказівки до самостійної роботи та виконання розрахункової роботи для здобувачів вищої освіти освітнього ступеню «бакалавр» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування» всіх форм навчання / Укладач: Акименко О.Ю. – Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2022. – 39 с.
39. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності промислового виробництва: теорія, методологія, практика : монографія / О. Ю. Акименко. – Чернігів : Національний університет «Чернігівська політехніка», 2021. – 398 с.
40. Сидоренко О.О. Облік і оподаткування реалізації готової продукції за цінами нижче звичайних цін / О.О. Сидоренко // Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка. - 2018. – Т. 23, Вип. 8 (73). – С. 182-186.
41. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/435-15>.
42. Юрченко М.Є., Клименко Т.В. Ефективне податкове адміністрування як передумова розвитку податкової системи. Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки : журнал / уклад. Л.Г. Ліпич, М.Б. Кулинич. Луцьк : Вежа-Друк, 2020. № 3 (23). 186 с. С. 153-161.
43. Akymenko O., Akymenko V. Architecture Of Foreign Economic Activities: The Influence Of The Tax Component On The Formation Of The Mechanism For Regulating The Foreign Economic Activities Of The State In The Conditions Of War. The Baltic Scientific Journals. 2022. Vol. 3. Pp. 15-24.
44. Akymenko O., Petrovska A., Zholobetska M., Skrytskyi D. Digital development of the economy and its role in improving the competitiveness of Ukraine. *International Journal of Advanced Science and Technology*. 2020. Vol. 29. No. 8s. Pp. 2290-2296. (Science and Engineering Research Support Society, Australia. URL: <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid.=2-s2.0->

45. Akymenko O., Davydenko I. United Kingdom as one of the tax giants: world practice as the basis of tax development of Ukraine. Економічні та інформаційно-правові перспективи розвитку в умовах конкурентних переваг. Збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції ЧПБІП МНТУ імені академіка Ю. Бугая. - Чернігів, 20 травня 2021 року. - С.7-8.

46. Galamay R. Development Of The Tax System In The Context of Strengthening The Financial Capacity Of Local Self-government: Problems And Ways Of Solution. Norwegian Journal of development of the International Science, №43, 2020, pp. 3-6.

47. Galamaj R., Prokipchuk L. Administration Of Fiscal Payments In Conditions Of Reform Of Tax And Customs Policy Of Ukraine. Scientific Journal of Bielsko-Biala School of Finance and Law. Vol.24. No 3 (2020). Pp. 29-36.

48. Hnedina K. Environmental taxation as a tool for energy decarbonization. Modern Science - Moderní věda. – 2020. - № 10. P. 143-152.

49. Radelyckyj Yu., Galamaj R. Problems of development of the tax system of Ukraine in the conditions of decentralization. Економічні горизонти. 2020. №3. Pp. 16-25.

50. Radelytskyu Y., Prokipchuk L., Galamaj R. Development of the customs payment administration system in the conditions of state customs reform in Ukraine. Journal of Economic Spectrum. 2020. Vol. XV. Issue 3. Pp. 24-32.

51. Scheerens D., Ongevalle J. V. Strengthening Local Taxation Though Decentralized Development Cooperation. Research commissioned by the Belgian Policy Research Group on Financing for Development - BeFinD. Working Paper № 2, 2018. 69 p.

Інформаційні ресурси

52. Курс «Податкова система» в системі Moodle. URL: <https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=4346#section>.

53. Журнал «Податки & бух облік». URL: <https://buhgalter.com.ua/ru>.

54. Інтегрований веб-сайт книг з податкової системи. URL: <https://www.yakaboo.ua/podatкова-sistema>.

55. Офіційний сайт бібліотеки НУ «Чернігівська політехніка». URL: <http://library2.stu.cn.ua/ru/>.

56. Офіційний сайт бібліотеки ім. В. Вернадського. URL: <http://nbuv.gov.ua/>.

57. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <http://sts.gov.ua>.

Додаток А - Зразок оформлення титульної сторінки звіту з практичних завдань

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ
Кафедра економіки, обліку та оподаткування**

**ПОДАТКОВА СИСТЕМА
ЗВІТ З ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ**

Здобувачка: 3 курсу групи ФАМ – 201
Глоба А.О.
Спеціальності:
071 «Облік і оподаткування»

Перевірив: д.е.н, доц.
кафедри економіки, обліку та
оподаткування
Акименко О. Ю.
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

_____ (підпис)
Національна шкала _____
Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____